

Anita Wilén

KESTÄVÄN KEHITYKSEN EDISTÄMINEN

Stadin ammatti- ja aikuisopiston ekotukityön
vuosikellon kehittäminen

Opinnäytetyö

Kestävän kehityksen teknologiat

Ympäristöteknologia

2024

Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu

Tutkintonimike	Tekniikan ylempi ammattikorkeakoulututkinto, insinööri (Ylenpi AMK)
Tekijä/Tekijät	Anita Wilén
Työn nimi	Kestävän kehityksen edistäminen, Stadin ammatti- ja aikuisopiston ekotukityön vuosikellon kehittäminen
Toimeksiantaja	Stadin ammatti- ja aikuisopisto
Vuosi	2024
Sivut	47 sivua, liitteitä 18 sivua
Työn ohjaaja(t)	Henna Kauppi, Kaisa Rastas

TIIVISTELMÄ

Tämä kehitystyön raportti esittelee osan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa (Stadin AO) vuonna 2023 tehtyä kestävän kehityksen ja vastuullisuuden edistämistyötä. Raportissa esitellään kestävyystyön taustavaikuttajista globaali taso, kansallinen taso, sekä kaupunkitaso.

Vuonna 2022 Stadin AO:on perustettiin kestävän kehityksen kehittäjäryhmä, joka koostui oppilaitoksen jokaisen viiden kampuksen yhdestä kehittäjäopettajasta, kestävän kehityksen koordinaattorista ja johdon edustajasta. Tämän ryhmän pääasiallinen tehtävä oli tuottaa oppilaitokselle kestävän kehityksen ohjelma luotsaamaan oppilaitoksen kestävän kehityksen edistämistä.

Ohjelmatyön osana kehitettiin oppilaitoksen ekotukitoimintaa. Ekotukitoiminnan tueksi tehtiin Stadin AO:n ekotukityön vuosikello, johon sijoitettiin vuoden mittaan vietettäviä kestävän kehityksen teemapäiviä sekä oppilaitoksen omia, kestävään kehitykseen liittyviä tapahtumia.

Osana kehitystyötä järjestettiin viisi opiskelijatapahtumaa, joiden järjestelyjä ja toteutusta seurattiin tavoitteena luoda toimiva malli jatkossa järjestettäviin tapahtumiin. Tapahtumissa järjestettiin sähköinen opiskelijakysely, haastatteluja ja vapaata palautetta.

Kehitystyön tuloksena valmistui materiaali tapahtumien järjestämisen tueksi ja helpottamaan ekotukihenkilöiden työtä. Materiaali sisältää raportit kaikista tapahtumista ja taulukot pidetyistä toiminnoista. Toimipaikkojen ekotukihenkilöiltä on saatu positiivista palautetta ja materiaali on koettu hyväksi ja toimintaa tukevaksi.

Asiasanat: kestävä kehitys, ammatillinen oppilaitos, ekotukitoiminta, opiskelijatapahtuma, vuosikello

Degree title Master of Engineering
Author (authors) Anita Wilén
Thesis title Promoting sustainable development. Developing an annual clock for eco-support work at Helsinki Vocational College and Adult Institute
Commissioned by Helsinki Vocational College and Adult Institute
Time 2024
Pages 47 pages, 18 pages of appendices
Supervisor Henna Kauppi, Kaisa Rastas

ABSTRACT

This report presents a part of a development work at Helsinki Vocational College and Adult Institute (Stadin AO) in 2023 to promote sustainable development and responsibility. The report covers the background influences of sustainability work at global level, national level, and at the city level.

In 2022, a sustainable development group was established at Stadin AO. The group had one development teacher from each of the institute's five campuses, a sustainability coordinator, and one representative for the management. The primary task of the group was to produce a sustainable development program to promote sustainable development at the institute.

As part of the program work, an annual clock was designed to develop the eco-support activities at Stadin AO. The clock contains various sustainable development theme days celebrated throughout the year, as well as the educational institution's own events related to sustainable development.

As part of the development of the annual clock, five student events were organized. The events were monitored with the aim of creating a functional model for future events. Information was also collected at the events by electronic surveys, interviews, and open feedback.

The outcome of this study is a ready-made material collected specifically to help the eco-supporters work. The material includes reports on all events and tables of activities held in each of events. The eco-supporters of the units have given positive feedback and the material has been considered good and supportive.

Keywords: sustainable development, vocational college, eco-support activity, student event, annual clock

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
2	TEOREETTINEN VIITEKEHYS	7
2.1	Kestävä kehitys ammatillisessa oppilaitoksessa.....	7
2.2	Stadin ammatti- ja aikuisopisto, Stadin AO.....	8
2.3	Globaali taso: Agenda 2030 ja EU:n green deal.....	10
2.4	Kansallinen taso: Suomen lainsäädäntö ja Opetushallituksen ohjeet ja hankkeet	14
2.4.1	Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus-hanke VASKI	15
2.4.2	Kestävän tulevaisuuden ammattilaiset –hanke KESTU	16
2.5	Kaupunkitaso: Helsingin kaupunkistrategia ohjaavana tahona.....	18
2.6	Ekotukitoiminnan tukemisen kehittäminen.....	19
3	AINEISTO JA MENETELMÄT	20
3.1	Vuosikellon laadinta.....	20
3.2	Opiskelijatapahtumat	21
3.2.1	Tapahtumien suunnittelu.....	21
3.2.2	Tapahtumaympäristöt	23
3.3	Sähköiset opiskelijakyselyt	26
4	TULOKSET.....	27
4.1	Opiskelijatapahtumien mittarit.....	27
4.1.1	Teollisuuskatu	27
4.1.2	Meritalo	31
4.1.3	Prinsessantie	36
4.1.4	Abraham Wetterintie	38
4.1.5	Sturenkatu	39
4.2	Vuosikellon materiaalin kerääminen	42
5	TULOSTEN TARKASTELU	43
5.1	Opiskelijakyselyiden luotettavuuden arviointi.....	43
5.2	Kyselyiden koonti ja toimipaikkojen vertailu	44

5.2.1	Taustatiedoista	44
5.2.2	Tapahtumien arviointi.....	45
5.2.3	Henkilökunnan kommentointi.....	46
5.2.4	Tapahtumien havainnointi.....	46
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	48
LIITTEET		1
Liite 1 Ekotukityön vuosikello		1
Liite 2. Mielipidekyselylomake		1
Liite 3 Tapahtumaraportit		1

1 JOHDANTO

Kestävän kehityksen ja ilmastovastuullisen toiminnan lisääminen maailmanlaajuisesti on meitä kaikkia koskettava asia. Vastuullisuuden oppiminen alkaa jo kotoa, mutta kouluilla ja oppilaitoksilla on erittäin suuri rooli kestävyyskasvatuksessa. Viime vuosina on päiväkodeihin, kouluihin ja oppilaitoksiin luotu erilaisia kestävän kasvatuksen metodeja ja niitä lisätään jatkuvasti.

Opetushallitus luo koko ajan uusia hankkeita ja ohjeita kestävyyskasvatukseen. Ammatillisen opetuksen puolella on vuosina 2022—2024 jo uudistettu tai tulossa uudistettavaksi kaikki ammatillisen opetuksen opetussuunnitelmat. Lisäksi opetushallituksen rahoituksella ja tuella on tehty lukuisia erilaisia kestävän tulevaisuuden hankkeita. Ammatillisen opetuksen hankkeista suurimmat ovat Kestävän tulevaisuuden ammattilaiset (KESTU), ja Vastuullinen ammatillinen opetus (VASKI), joihin osallistumisen myötä on oppilaitoksissa uudistettu käytäntöjä ja toimintatapoja valtakunnallisesti. Mukana näissä hankkeissa on ollut suurin osa maassamme toimivista ammatillisista oppilaitoksista. (Opetushallitus 2021. Kestävää kehitystä tuetaan..)

Näiden hankkeiden tukemana Stadin ammatti- ja aikuisopistolle tehtiin vastuullisuustyötä ohjaava, kestävän tulevaisuuden ohjelma. Ohjelmatyön osana kehitettiin Helsingin kaupungin strategiaan kuuluvaa ekotukityötä laatimalla ekotukityön vuosikello. Vuosikellossa esitetään vuosittain toistuvat oman oppilaitoksen tapahtumat, sekä vinkkejä valtakunnallisiin ja globaaleihin tapahtumiin ja teemapäiviin. Vuosikellon on tarkoitus helpottaa opiskelijoille suunnattujen tapahtumien järjestämistä valmiilla ohjeilla ja työkaluilla.

Tämän kehitystyön tärkeimpänä tavoitteena oli laatia vuosikellon sisältö: tapahtumakalenteri sekä ekotukihenkilöiden työtä tukevan materiaalin valmistaminen. Toisena tavoitteena oli selvittää, millaisilla oppilaitoksen omilla tapahtumilla opiskelijat saadaan parhaiten osallistumaan toimintaan. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi oppilaitoksessa järjestettiin viisi luonteeltaan ja kestoltaan erilaista tapahtumaa, niitä arvioitiin kolmella eri menetelmällä, opiskelijakyselyllä, henkilökunnan haastatteluilla ja tapahtumia paikan päällä havainnoimalla.

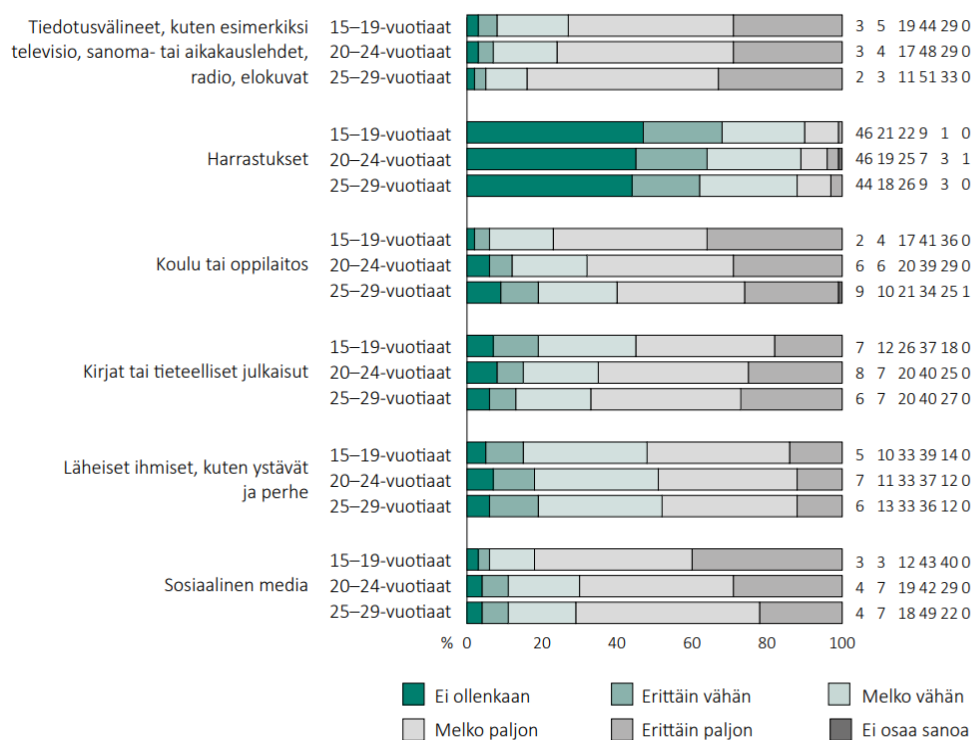
2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS

2.1 Kestävä kehitys ammatillisessa oppilaitoksessa

Ammatillisissa oppilaitoksissa suomessa opiskelee vuosittain yli 300 000 opiskelijaa. Opiskelijat suorittavat tutkintopohjaisia perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, tutkintojen osia tai tutkintoon valmistavaa koulutusta. Kaikkiin opintoihin kuuluu kestävää kehitystä vähintään perustietojen verran. Lisäksi kaikkiin ammatillisiin tutkinnon osiin on liitetty kestävän kehityksen tavoitteita materiaalitehokkuuden, kierrätyksen, kiertotalouden, tulevaisuuden avaintaitojen ja elinikäisen oppimisen muodossa. Kestävän kehityksen osaamista voi lisäksi laajentaa valitsemalla kestävän kehityksen valinnaisia opintoja yhteisistä tutkinnonosista tai omaan ammattiin liittyen ammatillisista tutkinnon osista. (Opetushallitus 2023. Ammatillinen koulutus suomessa.)

Kestävään kehitykseen liittyviä asenteita ja mielipiteitä ammatillisessa koulutuksessa on aiemmin tutkittu mm. opetus- ja kulttuuriministeriön Nuorisotutkimusseuran nuorisobarometrissä Kestävää tekoa vuodelta 2021 (Kiilakoski 2021). 2021 nuorisobarometrin mukaan vain pieni osa informaatiosta ympäristöasioissa tulee koulun kautta. Taulukossa 1 on esitetty erilaisten informaatiolähteiden osuutta ympäristötiedon osalta. Tässä taulukossa koulut ja oppilaitokset sijoittuvat vasta kolmannelle sijalle, vaikka opiskeluvuorokaudet viettävät suuren osan ajastaan kouluissa ja oppilaitoksissa.

Taulukko 1. Ympäristötiedon lähteet ikäryhmittäin (Kiilakoski 2021).

Ammatillisten opintojen opetussuunnitelmia on uudistettu 1.8.2022 lähtien muun muassa huomioimaan enenevässä määrin kestävyttä, vastuullisuutta ja ympäristönsuojelua. Samaan aikaan opintosuunnitelmauudistusten kanssa käynnissä ovat olleet opetushallituksen luotsaamat kestävän kehityksen hankkeet VASKI- vastuullinen ammatillinen opetus ja KESTU- kestävän tulevaisuuden ammatillaiset, joiden avulla on pyritty ohjaamaan, uudistamaan ja yhdenmukaistamaan koko maan ammatillista opetusta ja lisäämään opiskelijoiden mahdollisuutta tiedonsaantiin koulun kautta (Opetushallitus & VASKI-HANKE 2023; Turun kaupunki 2023).

2.2 Stadin ammatti- ja aikuisopisto, Stadin AO

Stadin ammatti- ja aikuisopiston kestävän kehityksen toiminta nojautuu Helsingin kaupungin kaupunkistrategiaan, opetushallituksen ohjeisiin ja oppilaitoksessa jo olemassa oleviin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmiin, jotka kaikki puolestaan perustuvat YK:n ohjeisiin, Euroopan unionin ja Suomen valtion lakeihin, säädöksiin ja periaatteisiin. Oppilaitoksen toiminnan suuntaviivoja ja omaa strategiaa suunniteltaessa ja toteutettaessa on nämä kaikki tahot huomioitava.

Stadin ammatti- ja aikuisopisto, Stadin AO, on Helsingin kaupungin hallinnon alainen kunnallinen oppilaitos. Stadin AO:ssa opiskelee vuosittain yhteensä noin 22 000 nuorta ja aikuista opiskelijaa yli 50 eri ammattiin. Henkilökunnan määrä oppilaitoksessa on noin tuhat. Opettajien ja johtoryhmien lisäksi oppilaitoksessa työskentelee huomattava määrä oppilashuoltohenkilöstöä ja erilaisia palveluntuottajia.

Stadin AO jakautuu viiteen kampukseen, joissa kaikissa on enemmän, kuin yksi fyysinen toimipaikka. Stadin AO:a johtaa rehtoriryhmä, joka koostuu koko ammattiopiston johtavasta rehtorista, apulaisrehtorista ja kampusrehtoreista. Käytännön toimintaa johtavat koulutuspäälliköt ja heidän alaisinaan opettajat. Oppilaitoksessa ei ole erikseen nuorten tai aikuisten linjoja, vaan kaikki opiskelevat samoissa ryhmissä jokaiselle erikseen laaditun henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. (Stadin ammatti- ja aikuisopisto 2023. Tietoa stadin AO:sta.) Helsinki maan pääkaupunkina on suuri, ja sen asujaimisto erityisen moninainen. Niin myös Stadin AO:n opiskelijat ovat iältään, taustoiltaan ja osaamiseltaan hyvin heterogeeninen joukko.

Oppilaitoksen opiskelijoista on viimeisimmän tilaston mukaan 49 % äidinkielenään muuta kuin suomea puhuvia opiskelijoita, erityisen tuen päätöksiä on 25 %:lla opiskelijoista ja moninaisia pienempiä elämänhallinnan ja oman opiskelun haasteita suurella osalla. Noin kolmannes opiskelijoista on suoraan peruskoulusta tulevia nuoria ja kaksi kolmasosaa jo aikuisia, jossain elämän muutosvaiheessa olevia opiskelijoita. Jakaumat vaihtelevat hieman eri ammattialojen ja toimipaikkojen kesken. (Stadin AO tietotyöpöytä.)

Kestävän kehityksen opinnot Stadin AO:ssa kuuluvat kaikkien opiskelijoiden opintoihin. Vaikka opiskelijalla olisi jokin aiempi tutkinto takanaan, täytyy hänen silti osallistua näihin opintoihin. Stadin AO:n strategia noudattaa Helsingin kaupungin kaupunkistrategiaa ja koulutuksen kärkenä on vuonna 2023 ollut vastuullinen ja kestävä koulutus ja vihreä siirtymä. Keskiössä on ollut 2023 Kestävän tulevaisuuden ohjelman laatiminen ja siihen liittyvät toiminnot. Kestävän kehityksen edistämiseen oppilaitos saa ohjeistusta monen eri tasoisesti.

(Stadin ammatti- ja aikuisopisto 2023. Tietoa stadin AO:sta.) Alla olevassa kuvassa ovat nähtävissä suurimmat toimintaa ohjaavat tahot.

Kuva 1. Stadin AO:n toimintaa ohjaavat tahot

Globaalitasolla oppilaitoksen toimintaa ohjaavat siis Agenda 2030-tavoitteisiin nojaavat EU-direktiivit, Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja eurooppalainen osaamiskehys (Euroopan unioni s.a.). Myös suomalaista lainsäädäntöä ja opetussuunnitelmia uudistetaan sekä ammatilliseen koulutukseen kohdistetaan erilaisia opetushallituksen hankkeita (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023. Työryhmiä...; Opetushallitus 2024).

2.3 Globaali taso: Agenda 2030 ja EU:n green deal

YK:n Agenda 2030 ohjelma on saanut alkunsa sitä edeltäneistä YK:n vuosittuhattavoitteiden ja kansainvälisten ilmastopöimusten yhteen viemisestä vuonna 2015. Vuosituhattavoitteita tarkasteltiin YK:ssa vuonna 2015 ja todettiin mm. köyhyyden puolittuneen ohjelman aikana. Samaan aikaan huoli ilmastönmuutoksesta nousi vahvasti yleiseen tietoisuuteen lisääntyneen tutkimuksen ja tiedottamisen seurauksena. YK:ssa laadittiin Kestävän kehityksen toimintaohjelma Agenda 2030, joka sisälsi 17 mittarein seurattavaa indikaattoria alatavoitteineen. Kuvassa 2 luettelo kaikista kestävän kehityksen tavoitteista

kuvakkeineen. (YK-liitto 2023. Kestävä kehitys - historiaa ja toiminnan taustoja).

Kuva 2. Kestävän kehityksen tavoitteiden kuvakkeet (Ulkoministeriö 2023).

Tänä päivänä nämä tavoitteet ohjaavat lähes koko maailman kaikkien maiden ympäristö-, ilmasto- ja sosiaalipolitiikkaa. Tavoitteisiin tukeutuen on tehty lisää tarkentavia ohjelmia niin suomessa kuin muuallakin maailmassa.

Stadin ammatti- ja aikuisopiston kestävän kehityksen ohjelmaa laadittaessa tukeuduttiin mm. Agenda 2030 tavoitekortteihin, joissa myös alatavoitteet on selkeästi luetteloitu (Suomen YK-liitto s.a. Kestävän kehityksen tavoitteet - tavoitekortit).

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma – EU Green deal painottaa erityisesti siirtymistä hiilineutraaliin ja omavaraiseen energiatuotantoon, sekä EU:n ympäristöjalanjäljen pienentämiseen, samalla kun eurooppalaisille taataan kestävä talouskasvu ja vakaat työolot. Euroopan Green deal -ohjelmaa johtaa EU komissio ja sen suuntaviivoista ja päätöksistä vastaa Euroopan eri maista koottu toimielin. EU green deal on pitkälti siirtymistä sanoista tekoihin. Yksi

tärkeimmistä tavoitteista on tulevaisuuden työpaikkojen luominen ja siirtymävaiheessa tarvittavan koulutuksen tarjoaminen. (Euroopan komissio s.a. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma.)

Vuonna 2022 julkaistu EU:n GreenComp, Kestävää kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehys määrittelee kestävän kehityksen osaamisalueet taulukon 1. mukaisesti (Euroopan komissio 2022).

Taulukko 1. GreenComp osaamiskehyn osaamisalueet, taidot ja kuvaukset (Euroopan komissio 2022).

ALUE	TAITO	KUVAUS
1. Kestävyyssarvojen ilmentäminen	1.1 Kestävyyden arvostaminen	Taito pohtia henkilökohtaisia arvoja; taito tunnistaa ja selittää, miten arvot vaihtelevat eri ihmisten ja eri aikakausien välillä, ja arvioida kriittisesti, millaisessa suhteessa arvot ovat kestävyysarvoihin
	1.2 Oikeudenmukaisuuden tukeminen	Taito vahvistaa tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta nykyisten ja tulevien sukupolvien hyväksi ja oppia aiemmilta sukupolvilta kestävyiden edistämiseksi
	1.3 Luonnon tärkeiden tunnistaminen	Ymmärrys siitä, että ihmiset ovat osa luontoa; taito kunnioittaa muiden lajien ja luonnon tarpeita ja oikeuksia lähtökohtana terveiden ja selviytymiskykyisten ekosysteemien ennallistamiselle ja elvyttämiselle
2. Kestävyyden monitahoisuuden hallinta	2.1 Järjestelmä-lähtöinen ajattelu	Taito lähestyä kestävyysongelmaa useasta näkökulmasta; taito tarkastella aikaa, tilaa ja tilannetta ja ymmärtää niiden keskinäiset vaikutussuhteet järjestelmien sisällä ja niiden välillä
	2.2 Kriittinen ajattelu	Taito arvioida tietoa ja argumentteja, tunnistaa oletuksia, kyseenalaistaa nykytilannetta ja pohtia, miten henkilökohtaiset, sosiaaliset ja kulttuuriset taustat vaikuttavat ajatteluun ja johtopäätöksiin
	2.3 Ongelman rajaaminen	Taito muotoilla nykyiset tai mahdolliset haasteet kestävyysongelmiksi ottamalla huomioon ongelman haastavuuden, siihen liittyvät ihmiset, ajan ja maantieteellisen kattavuuden, jotta voidaan määrittää soveltuvat lähestymistavat, joilla tulevia ongelmia voidaan ennakoida ja ehkäistä ja jo olemassa olevia ongelmia voidaan hillitä ja niihin voidaan sopeutua

3. Kestävien tulevaisuuksien visiointi	3.1 Tulevaisuuslukutaito	Taito hahmottaa vaihtoehtoisia kestäviä tulevaisuuksia kuvittelemalla ja kehittämällä vaihtoehtoisia tulevaisuusskenaarioita ja määrittämällä vaiheet, joita tarvitaan parhaimman kestävä tulevaisuuden saavuttamiseksi
	3.2 Sopeutumiskyky	Taito hallita siirtymiä ja haasteita monimutkaisissa kestävyystilanteissa ja tehdä tulevaisuuteen vaikuttavia päätöksiä epävarmoissa, monitulkintaisissa ja riskejä sisältävissä konteksteissa
	3.3 Tutkiva ajattelu	Taito nähdä asioiden väliset suhteet tutkimalla ja yhdistämällä eri tieteenaloja, hyödyntämällä luovuutta ja kokeilemalla uusia ideoita tai menetelmiä
4. Kestävyystoiminta	4.1 Poliittinen toimijuus	Taito navigoida poliittisissa järjestelmissä, tunnistaa poliittinen vastuu ja vastuuvollisuus kestävyttä heikentävässä toiminnassa ja vaatia tehokkaita kestävyystoimenpiteitä
	4.2 Yhteistyö	Taito toimia yhteistyössä muiden kanssa muutoksen aikaansaamiseksi
	4.3 Yksilön aloitteellisuus	Taito tunnistaa omat mahdollisuudet edistää kestävyttä ja taito toimia aktiivisesti yhteisön ja maapallon tulevaisuuden parantamiseksi

Nämä taulukossa mainitut taidot voidaan nykyään lukea myös ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden elinikäisen oppimisen avaintaitoihin, joita arvioidaan ammattiosaamisen näyttöjen yhteydessä.

EU vihreän siirtymän ohjelman osana, suomen valtioneuvoston tutkimustoiminnassa tehty VISIOS – Vihreän siirtymän osaamis- ja koulutustarpeet -hanke kartoitti tarvittavia toimenpiteitä suomalaiseen koulutukseen. Hankkeen raportissa todetaan, että:

”Vihreä siirtymä edellyttää panostuksia jatkuvaan oppimiseen sekä erilaisten ihmis- ja ammattiryhmien mahdollisuuksiin osallistua siihen. Lisäksi tarvitaan kaikki koulutusasteet kattava vihreän siirtymän opetussuunnitelma, jotta vihreän siirtymän edellyttämä tiedollinen, taidollinen ja asenteellinen pohja kehittyy läpi koulutuspolun ja ekososiaalinen sivistys vahvistuu.” (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta 2022. VISIOS.)

Raportissa korostetaan erityisesti ammattikoulujen ja ammattikorkeakoulujen teknisten ammattien kestävyysosaamisen tarpeellisuutta. Vaikka jo nyt

vuonna 2022—2024 uudistuvissa ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmissa kestävä kehitys on paljon entistä vahvemmin integroitu kaikkiin aineisiin, on tämä työ raportin mukaan edelleen kesken ja vahvempia toimia tarvitaan.

2.4 Kansallinen taso: Suomen lainsäädäntö ja Opetushallituksen ohjeet ja hankkeet

Ammattioppilaitosten toimintaa lainsäädännöllisesti ohjaavat pääasiassa Laki ammatillisesta koulutuksesta, Laki oppilas ja opiskelijahuollosta sekä Laki valtion ja yksityisen järjestämän koulutuksen hallinnosta (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2023. Ammatillista koulutusta koskevat lait ja säädökset). Näiden lisäksi tulee lukuisia tarkentavia lakeja ja asetuksia, jolla koulutusta säädellään. Näihin lakeihin perustuen on opetushallitus laatinut omat ohjeensa oppilaitoksille. Viimeisinä vuosina opetushallitukselta on tullut useita ohjeita koskien kestävästä kehitystä opetuksessa. (Opetushallitus 2023. Vihreä siirtymä ja kestävä kehitys ammatillisessa koulutuksessa.)

Ammatilliset perustutkinnot uudistuvat vuosien 2022—2024 aikana. Uudet opetussuunnitelmat on rakennettu siten, että ne sisältävät kaikki kestävä kehityksen osa-alueet. Ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden. Kestävä kehitys on mukana jokaisen ammatillisen tutkinnon osan sisällöissä ja arvioinneissa. Sisällöissä painotetaan kunkin alan liittymäkohtia kestäväan kehitykseen ja miten ne otetaan huomioon alan työtehtävissä ja työympäristöissä. Opiskelijan on perusteiden määrittämän pakollisten opintojen sisällön lisäksi myös mahdollista valita opintoihinsa kestävä kehityksen valinnaisia aineita niin yhteisten aineiden kuin ammatillistenkin aineiden puolella. (Opetushallitus s.a. Ammatillisten tutkintojen perusteet.)

Tavoitteena opinnoissa on myös auttaa opiskelijaa käyttämään ja parantamaan tulevaisuustaitojaan. Näitä ovat mm. yhteistyökyky, ongelmanratkaisutaito, digiosaaminen, sosiaalinen vastuu, elinikäinen oppiminen, luovuus ja innovaatiotaito. Opetushallitus oli tukemassa kestävä kehityksen toimintaa ammatillisissa oppilaitoksissa 3.5 miljoonalla eurolla vuonna 2022–2023. Tämä raha on jaettu 10:lle hankkeelle, joista tärkeimmät ovat Vastuullinen ja kestävä

ammattillinen koulutus ja sen sisarhanke Kestävän tulevaisuuden ammatillaiset (Opetushallitus 2021. Kestävää kehitystä tuetaan...)

2.4.1 Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus-hanke VASKI

Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus(VASKI) on Opetushallituksen rahoittama yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on luoda kestäviä käytäntöjä ammatilliseen koulutukseen. Hankkeen tavoitteet pohjautuvat YK:n Agenda 2030 tavoitteisiin ja edistävät niiden toteutumista ammatillisessa opetuksessa. Hanketta koordinoi Koulutuskuntayhtymä Sataedu, osakoordinaattoreina toimivat Liiketalousopisto Perho Helsingistä, Suomen ympäristöopisto Sykli, Ruotsinkielinen koulutuskuntayhtymä Optima Pohjois-Pohjanmaalla, Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä LHKK ja ammatillinen erityisoppilaitos Ammattiopisto Luovi, jolla on toimipaikkoja ympäri suomen. (Opetushallitus & VASKI-HANKE 2023.)

Osallistujina projektissa on kaikkiaan 61 ammatillista oppilaitosta, mukaan lukien Stadin AO. Projektissa työskennellään suurimmaksi osaksi etänä Teamsin välityksellä, mutta konseptiin liittyy myös alueellisia yhteistyö- ja kehittämistapaamisia. Kehityskohteet ja teemat koostuvat kahdeksasta työpaketista, joita työstävät yhdessä eri oppilaitosten muodostamat yhteisöt. Nämä työpaketit ovat:

Työpaketti 1. Kestävyystiekartta ja verkostokoordinointi

Työpaketti 2. Viestintäkoordinointi

Työpaketti 3. Johtamiskäytännöt ja toimintakulttuuri

Työpaketti 4. Pedagogiset ratkaisut ja oppimisympäristöt

Työpaketti 5. Osaamisen kehittäminen

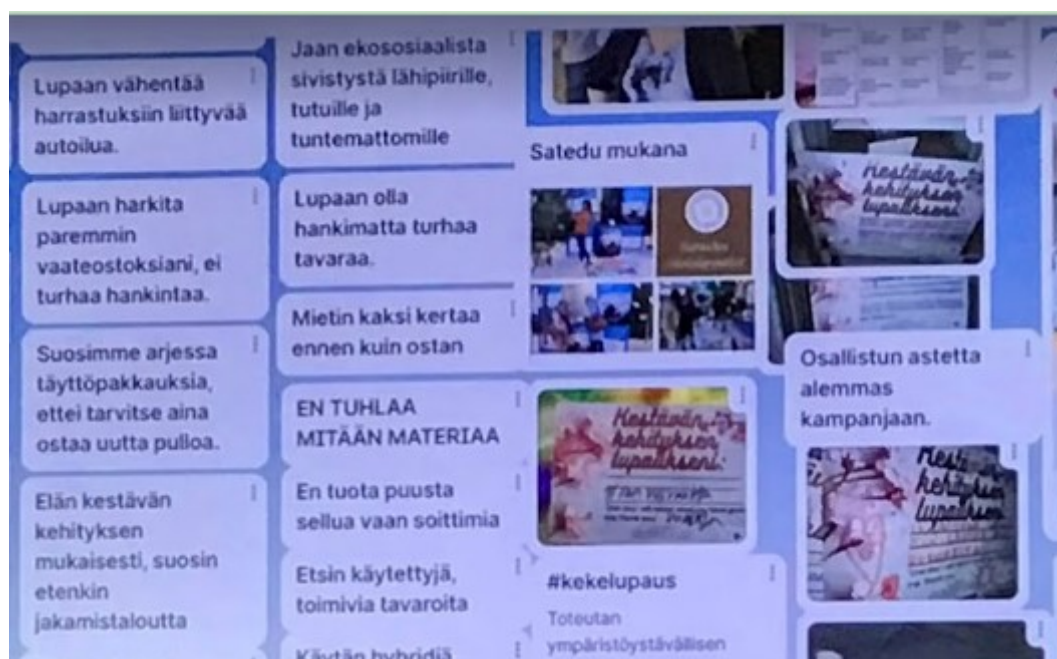
Työpaketti 6. Alueiden ja työelämän kehittäminen

Työpaketti 7. Hiilijalanjäljen mittaaminen ja seuranta

Työpaketti 8. Asiantuntijatuki oppilaitosten kestävä kehityksen ohjelmatyöhön (Opetushallitus & VASKI-HANKE 2023.)

Lopullisena tuloksena projektissa syntyy ammatillisen koulutuksen kestävyystiekartta, jonka eri teemojen avulla oppilaitosten kestävyystyössä pyritään saavuttamaan konkreettisia ja valtakunnallisesti yhteneväisiä muutoksia erityisesti ekologisessa kestävyudessa, mutta myös sosiaalisen, kulttuurisen ja taloudellisen kestävyuden osalta (Opetushallitus 2023. Ammatillisen koulutuksen kestävyys ja vihreä siirtymä).

Vuonna 2022—2023 hankkeen näkyvin oppilaitoksiin jalkautunut projekti oli Vaskihaaste-kampanja. Kampanjassa haastettiin opiskelijoita, oppilaitosten henkilöstöä ja oppimisyhteisöjä tekemään omia kestävän kehityksen lupauksiinsa (Opetushallitus & VASKI-HANKE 2023. VASKI – haaste). Kuvassa 3 haastekampanjan aikana kerättyjä lupauksia.

Kuva 3. Vaskihankkeen yhteydessä tehtyjä lupauksia.

Haastekampanjassa saatiin lupauksia liittyen mm. kulutustottumuksiin, liikkuamiseen ja sosiaaliseen elämään. Kaikki haastetut myös pystyivät nimeämään jonkin jo nyt omassa elämässä toteutuvan hyvän tavan tai käytännön.

2.4.2 Kestävän tulevaisuuden ammattilaiset –hanke KESTU

Kestävän tulevaisuuden ammattilaiset (KESTU) on Vastuullinen ammatillinen koulutus -hankkeen(VASKI) sisarhanke ja rahoitetaan myös opetushallituksen toimesta. KESTU:ssa pääasiallinen tarkoitus on ollut viedä kestävää kehitystä

konkreettisesti mukaan oppilaitosten toimintaan ja oppimisympäristöihin erilaisten koulutusten, tapahtumien ja tutkimuksen kautta. KESTU - hankkeessa mukana ovat olleet koordinoivana oppilaitoksena Turun ammatti-instituutti (TAI) ja osallistujina Stadin AO, Kainuun ammattiopisto (KAO), Tampereen seudun ammattiopisto (Tredu) sekä Vantaan ammattiopisto (Varia). (Turun kaupunki 2023. Kestävän tulevaisuuden...) Kaikki mukana olleet oppilaitokset ovat kunnallisia toimijoita ja ammattioppilaitoksina suuria. Yhteistyössä on pohdittu VASKI-hankkeesta tuttuja teemoja, sekä toteutettu erilaisia toimenpiteitä kukin omissa oppilaitoksissaan. Taulukossa 2 esitetään KESTU-hankkeen kaikille yhteiset tavoitteet. (Turun kaupunki 2023. Kestävän tulevaisuuden...)

Taulukko 2. KESTU-hankkeen tavoitteet (Turun kaupunki 2023. Kestävän tulevaisuuden...)

Tavoite 1	Laatia oppilaitokselle kestävän tulevaisuuden ohjelma ja saattaa se käytäntöön sekä johtamisjärjestelmän ja toimintakulttuurin uudistaminen kestävän kehityksen ohjelman mukaiseksi.
Tavoite 2	Kestävän kehityksen teemojen integroiminen kaikkeen opetukseen ja niiden esilletuominen erilaisten tempausten ja tapahtumien yhteydessä sekä selvittää opiskelijoiden asenteita ja mielipiteitä kestävästä kehityksestä.
Tavoite 3	Laatia oppilaitokselle kestävän tulevaisuuden kehittämissuunnitelma, jonka avulla vahvistetaan henkilöstön osaamista ja kehitetään työelämäyhteistyötä.
Tavoite 4	Laatia kansallinen hiilijalanjäljen mittaamisen työkalu sekä ohjeistukset oppilaitoksille ja toteuttaa hiilijalanjäljen mittaaminen vähintään yhdessä omassa toimipaikassa.

Hankkeen nettisivuille on koottu blogeina ja lyhyinä esityksinä hankkeen aikana eri oppilaitoksissa toteutettuja toimintoja. Näistä blogeista ja esittelyistä on kaikilla lupa ottaa mallia ja kopioida konsepteja itselleen, koska ne kaikki on tehty hankkeen aikana. Blogit löytyvät kuukausikalenterista. (Turun kaupunki 2023. Kestävän tulevaisuuden...)

2.5 Kaupunkitaso: Helsingin kaupunkistrategia ohjaavana tahona

Kasvun paikka, Helsingin kaupungin kaupunkistrategia vuosille 2021–2025 kasvatuksen- ja koulutuksen osion teemana on: Maailman paras ja yhdenvertaisin paikka oppia (Helsingin kaupunki 2021. Kasvun paikka).

Helsinki, sen omat sekä yhteistyöoppilaitokset pyrkivät olemaan mahdollisimman tiiviisti kehityksen kärjessä. Helsingissä panostetaan digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin, mutta myös yhteisöllisyyteen ja erilaisten ihmisten kohtaamiseen. Tavoitteena on luoda mahdollisimman tasa-arvoinen ja toimiva, avoin ja vastuullinen kaupunki- ja opiskeluympäristö. (Helsingin kaupunki 2021. Kasvun paikka.)

Helsinki on tähän asti ollut väestörakenteeltaan suhteellisen tasapainoinen kunta, mutta tilastot osoittavat väestön vanhenevan maanlaajuisesti kaikkialla. Myös väestön moninaistuminen ja kansainvälistyminen asettaa omat haasteensa. Tästä johtuen Helsingissä halutaan panostaa nuorten kouluttautumiseen ja saamaan heidät jäämään alueelle töihin ja asumaan ja näin tasapainottamaan väestörakennetta sekä tarjoamaan työvoimaa sitä tarvitseville aloille. (Helsinki s.a. Tutkimus ja tilastotietoa Helsingistä.)

Helsingin kaupunkistrategiassa todetaan: ”Laadukas varhaiskasvatus, koulutus ja opetus ovat toimivan kaupungin ja hyvän elämän perusta.” (Kaupunkistrategia s.10.) Tähän pyritään vahvistamalla opiskelijoiden yksilöllistä tukea, tukemalla vieraskielisten oppimista ja varmistamalla kaikille koulu- ja opiskelupaikka omassa kunnassa. Lisäksi varmistetaan toimivat ja terveelliset tilat, ja digitalisaatiota hyödynnetään vahvemmin. (Helsingin kaupunki 2021. Kasvun paikka. Kaupunkistrategia s.10.)

Helsingin kaupungin kaikilla toimialoilla edellytetään olevan tarpeellinen määrä kaupungin koulutuksen käyneitä ekotukihenkilöitä (Helsinki 2023. Ekotuki). Stadin AO:ssa ekotukihenkilöitä on jokaisessa toimipaikassa 1 - 2 toimipaikan koosta riippuen. Ekotukihenkilön tehtävänä on auttaa ja tukea muuta henkilöstöä lähinnä ekologisen kestävyysasioissa, mutta yhä enenevässä määrin myös muiden kestävä kehityksen osa-alueiden ymmärtämisessä. Ekotuki-

henkilöt muun muassa toimivat primusmoottoreina erilaisten opiskelijatapahtumien järjestämisessä, sekä henkilöstökoulutusten organisoinnissa. Ekotuki-henkilöt kokoontuvat muutaman kerran vuodessa pohtimaan oppilaitoksen asioita ja toiminnan tilaa.

2.6 Ekotukitoiminnan tukemisen kehittäminen

Ekotukitoiminta on oppilaitoksessa vielä aika uusi käytäntö ja vaikka kaikki ekotukihenkilöt käyvätkin Helsingin kaupungin järjestämän koulutuksen, oli toiminnassa mukana olevilta tullut esitys lisäohjeistuksen tarpeesta. Samalla, kun oppilaitokseen tehtiin kestävän tulevaisuuden ohjelmaa, alettiin sen osaksi laatia myös ekotukitoiminnan vuosikelloa, johon sijoitettaisiin vuoden aikana mahdollisesti vietettävien teemapäivien ja tapahtumien sijoittuminen, niiden sisältöehdotuksia ja ohjeistusta. Vuosikellon varsinaiseksi laatijaksi valittiin kestävän kehityksen kehittäjä-ryhmästä yksi henkilö, jolla kuitenkin oli kehitystyön edetessä mahdollisuus konsultoida koko kehittäjä-ryhmää sekä oppilaitoksen ekotukihenkilöitä. Kuvassa 4 laaditun ekotukitoiminnan vuosikellon ensimmäinen dia, jossa muutamia varsinaisessa kalenterissa esiintyviä teemapäiviä nostoina etusivulle.

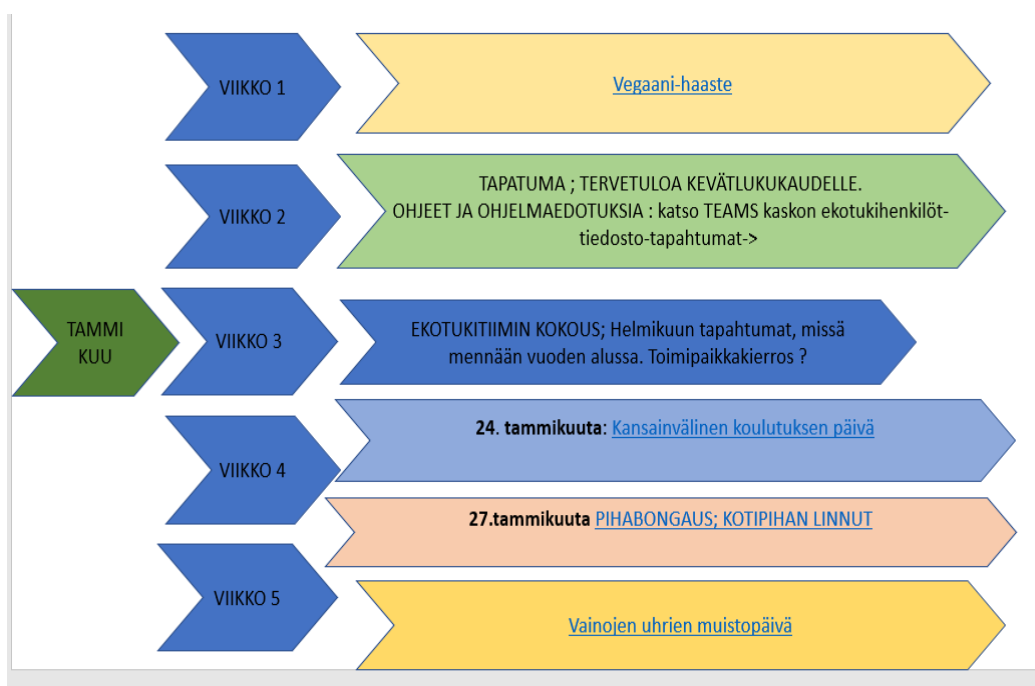
Kuva 4. Ekotukitoiminnan vuosikello, etusivu

Laatimisen ja aineiston keruun ongelmakohtiksi ja tutkimuskysymyksiksi osoittautuivat kelloon sijoitettavien olemassa olevien teemapäivien valinta, op-
pilaitoksen omien kestävän kehityksen tapahtumien sisältö, sekä se, minkä
muotoisessa tapahtumassa opiskelijat tavoitettaisiin parhaiten ja innostetta-
isiin mukaan tapahtuman toimintoihin.

3 AINEISTO JA MENETELMÄT

3.1 Vuosikellon laadinta

Vuosikellon laatimisessa hyödynnettiin Excel- ja Powerpoint-ohjelmia. Vuosi-
kellon etusivuna on hieman Agenda 2030-värejä mukaileva 12 sektoria sisäl-
tävä ympyrä. Sektorit on nimetty kuukausien mukaan ja niiden yhteyteen on
liitetty erilaisia ekotukitoimintaan liittyviä kalenterimerkintöjä.

Kuva 5. Vuosikellon kuukausidia

Etusivun jälkeen on jokaiselle kuukaudelle oma Powerpoint-dia, esimerkki ku-
vassa 5, joka on jaettu kaavioina viikkoihin. Näihin kaavioihin on sijoitettu vuo-
den mittaan tulevat teemapäivät ja tapahtumat, sekä hyperlinkit mahdollisiin
kotosivuihin. Näitä dioja päivitetään aina vuoden aluksi. Valmistunut vuosikello
on kokonaisuudessaan nähtävillä liitteessä 1.

Vuosikelloon sijoitettuja teemapäiviä valittiin kaupungin omasta ekotuki.fi -sivustolta löytyvästä ekotukitoiminnan teemakalenterista, Suomen YK-liiton YK-päivät -sivustolta, opetushallituksen teemapäiväkalenterista sekä oppilaitoksen omasta hyvinvointiryhmien laatimasta hyvinvoinnin vuosikellosta (Ekotuki 2023; Suomen YK-liitto.2023; Opetushallitus 2024—2025). Työn edetessä kommentteja ja toiveita pyydettiin oppilaitoksen ekotukihenkilöiltä sähköpostilla ja kokouksien yhteydessä.

Oppilaitoksen omiin tapahtumiin suunniteltiin Teams-tiedostoihin ohjaava polku, jota seuraamalla pääsee tarkastelemaan edellisenä vuonna järjestettyjen tapahtumien tietoja ja tapahtumista annettua palautetta.

3.2 Opiskelijatapahtumat

3.2.1 Tapahtumien suunnittelu

Konkreetista toimintaa ja opiskelijoiden osallistamista mietittäessä päädyttiin kaikkiin opintoihin sulautetun toiminnan lisäksi suunnittelemaan laajempi opiskelijatapahtuma. Tavoitteena oli luoda pysyvä malli vuosittain toteutettavaan opiskelijatapahtumaan, jolla edistettäisiin kestävyiden ja vastuullisuuden tuntemusta ja saataisiin teorioihin ”lihaa luiden päälle”. Ohjelmaehdotusten, yhteistyötahojen ja toimintojen järjestämiseen tarvittavien resurssien sekä tapahtuman toimivuuden selvittämiseksi järjestettiin Stadin AO:ssa kokeellisesti viidellä toimipaikalla, yksi jokaisella kampuksella, kullakin hieman eri konseptilla kestävä kehityksen tapahtumat huhtikuussa 2023.

Tapahtumien suunnitteluun ja järjestämiseen osallistuivat toimipaikkojen hyvinvointiryhmät, opiskelijatutorit ja toimipaikkojen ekotukihenkilöt. Tukea järjestämiseen saatiin myös meneillään olevasta koko maan laajuudesta VASKI-vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus- hankkeesta, sekä KESTU- kestävä tulevaisuuden ammattilaiset- hankkeesta. Tapahtumien ajankohta sijoitui huhtikuulle, koska silloin aloitettiin valtakunnallinen Vaski-haaste kampanja ja kampanjaa voitiin hyvin hyödyntää tapahtumissa.

Eri yhteistyötahoja kutsuttiin mukaan henkilökunnan aiempien kontaktien kautta, sekä osallistumalla tammikuussa 2023 opetusalan valtakunnalliseen

koulutustapahtumaan Educaan messukeskuksessa Helsingissä. Educa-messuilla kutsun osallistumaan saivat Aseman lapset, ulkoministeriö, kierrätyskeskukset, HelsinkiMissio ry ja Suomen YK-liitto. Monet muutkin tahot messuilla osoittivat mielenkiintonsa tapahtumia kohtaan ja tarjosivat materiaalia esille tai kertoivat omista internetjulkaisuistaan, joista mahdollisesti voisi olla apua järjestelyihin.

Kaikkia tapahtumia suunniteltiin ja ohjelmaa mietittiin osittain Teams, osittain lähikokouksina. Kaikkiin tapahtumiin laadittiin työnjakotaulukot, joista alla esimerkkinä teollisuuskadun toimipaikan taulukko. Taulukot liitettiin osaksi ohjeistuksia ekotukihenkilöiden omaan Teams-tiedostoon.

Taulukko 3. Teollisuuskadun tulevaisuuspäivän työnjakotaulukko

KAMPUS 1, TEOLLISUUSKATU, TULEVAISUUSPÄIVÄ 18.4 2023					
OPINNOLLISTAVA TEHTÄVÄ	VARUSTEET	VASTUUHENKILÖT	LUOKKA/ TILA	OTA YHTEYTTÄ	MUUTA MUISTETTAVAA
HYVINVOINTIKAHVIT REILUN KAUPAN KAHMITAUKO	Reilusti pöytätilaa	kuvataiteilija, opo, psykologi, eiikkaope	ULAPPA	KUUKA TILAA ?	Reilun kaupan kahvi, kauramaito, elovena-palukat, mehu, tee, kaakao
VR-LASEILLA LUONTOON / METSÄPALO	tilaa, n. 10m ² , suojaseini, latauspiste	VR-koulutuksen saanut ope	ULAPPA		VR-käyttökoulutuksen saaneet henkilöt ohjaavat
HSY-KIERRÄTYSPISTE	pöytä	HSY-edustaja	ULAPPA	koulutus@kierratyskeskus.fi	HSY YHTEYDENOTTOLOMAKE https://www.kierratyskeskus.fi/ymparistokoulutus/yhteydenotto-yhteydenotto-%20pollar%20
TULEVAISUUSAJATTELUPISTE	Pitkä pöytätila aikajanaalle, tehtäväpapereille ja kortteille Tietokone + heijastuskangas Futures-plattformille	keike-yhteiset	ULAPPA		
KESTÄVÄN KEHITYKSEN VASKI- LUPAUS	Tietokone + heijastuskangas	hankekoordinaattori	ULAPPA		VASKI-haaste #keikolupaus https://vaski.info/vaskihaaste/
KIRJAKIERRÄTYS	PÖYTÄ	Kaikki saa tuoda	ULAPPA		

Taulukoista löytyvät lyhyesti koottuna kaikki aiemmassa tapahtumassa olleet toiminnot, tarvittavat varusteet, tilat ja yhteyshenkilöt. Osiossa muuta muistettavaa, löytyy mm. tarvittavia linkkejä tai aikatauluja järjestelyille. Taulukoita täydennetään uusien tapahtumien myötä.

3.2.2 Tapahtumaympäristöt

Toimipaikkojen tapahtumat olivat kaikki erilaisia riippuen toimipaikan koosta ja järjestelyihin osallistuvien määrästä ja toimintaedellytyksistä. Tapahtumaympäristöt on tässä kuvattu lyhyesti, niistä on tarkemmat esitykset liitteessä 3. Toimipaikkojen esittelyn yhteydessä on esitetty kuvissa 6,7,8, 9 ja 10 kyseisissä toimipaikoissa opetettavat alat.

Kampus 1, Teollisuuskadun toimipaikan Tulevaisuuspäivä

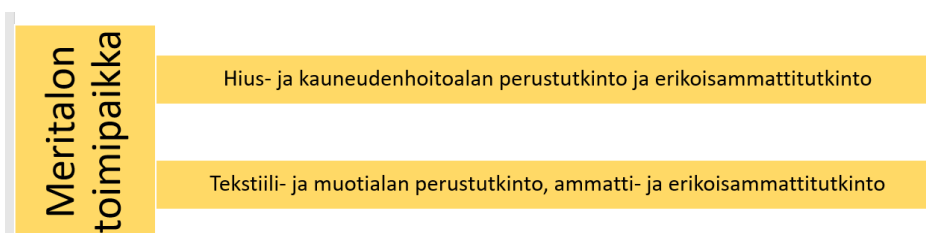

Kuva 6. Toimipaikassa opetettavat alat

Tässä tapahtumassa kaikki toiminnot oli koottu yhteen isoon tilaan. Tapahtumassa mukana oli Vaski-haasteen keke-lupaus piste, tulevaisuusajattelu työpaja ja siihen liittyen oppilaitoksen oma futures platform-tulevaisuuskartta, Helsingin seudun ympäristöpalvelujen kierrätysinfo, tavaravaihtotori, kirjatori (lukuviikko huomioitu tällä tavoin), virtuaalisen todellisuuden (VR)-laseilla toteutettu kokemuspaja, muovaile taika-taikinasta-piste ja reilun kaupan kahvipiste.

Ohjelman järjestämiseen osallistuivat toimipaikan ekotukihenkilö, keke-opettaja, työvalmentajat, 3 kehittäjäryhmän jäsentä, opiskelijatoimintaa ohjaava opettaja ja apuna muutama muu asiasta kiinnostunut opettaja ja oppilaskunnan edustajina toimineet opiskelijat.

Kampus 2/ Meritalon toimipaikan Meripäivä

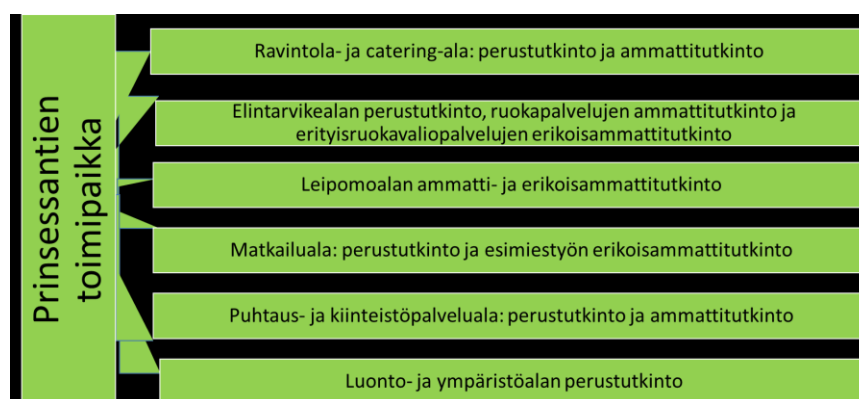
Kuva 7. Toimipaikassa opetettavat alat

Meritalon toimipaikan tapahtuma oli kaikista järjestetyistä tapahtumista suurin ja kunnianhimoisin. Tapahtuman järjestelyissä oli alusta asti mukana koko toimipaikan opettajakunta sekä keittiöväki ja suunnittelua veti yksi koulutuspäälliköistä. Täällä tapahtumaan varattiin yksi kokonainen päivä ja kaikki järjestetyt tehtävät oli jollakin tapaa opinnollistettu, eli opiskelijat saivat osaamispisteitä joko tapahtuman järjestelytoimista tai pisteillä työskentelystä.

Kestävän kehityksen lisäksi tapahtuman teemana oli meri ja laivaristeily. Kaikkien osallistujien toivottiin pukeutuvan jollakin tavoin merihenkisesti.

Mukana olivat jälleen Vaski-haaste, tulevaisuusajattelu ja HSY. Lisäksi jokainen ala oli tehnyt omia toimintapisteitä osastoilleen teemana oman alan liittyminen kestävään kehitykseen. Tapahtuma-alueena oli koko oppilaitos ja kaikissa kerroksissa oli erilaista toimintaa.

Kampus 3/ Prinsessantien toimipaikan keidaskahvit 11.4.2023

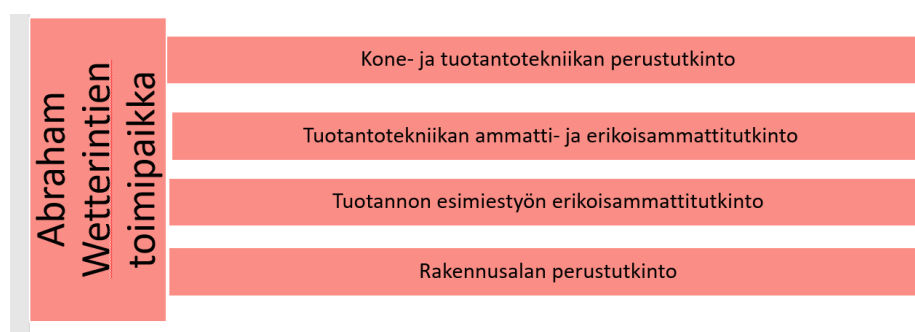

Kuva 8. Toimipaikassa opetettavat alat

Tämä tapahtuma oli suunniteltu toimipaikan hyvinvointikahvien yhteyteen sijoittamalla kaikki toiminnot hyvin lähelle kahvitarjoilua ala-aulaan. Tapahtuman kesto oli rajoitettu ainoastaan kahteen tuntiin, jonka aikana opiskelijat normaali-

listikin kävivät tauollaan. Tapahtuman ohjelmassa olivat reilun kaupan kahvivilaisuus, tulevaisuusajattelupiste sekä Vaski-haaste. Lisäksi luonto- ja ympäristöalan luokkaan oli järjestetty tilaisuus keväisen kukka-asetelman tekoon. Samassa tilassa keskusteltiin lähiruoan tuotannosta ja tehtiin omia kevätkylvöjä ruukkuihin.

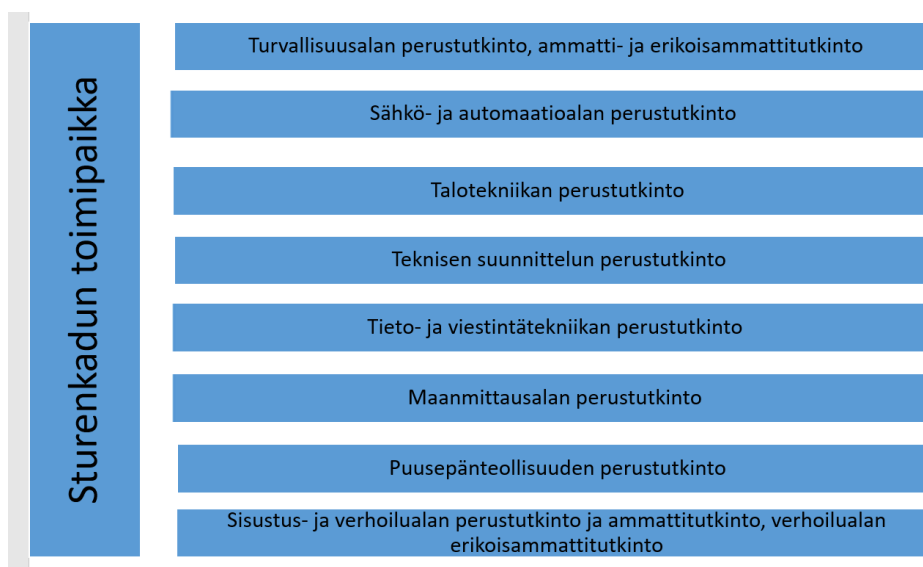
Kampus 4/ Abraham Wetterintien aulakahvit

Kuva 9. Toimipaikassa opetettavat alat

Abraham Wetterintien toimipaikassa tapahtuma haluttiin pitää kohtalaisen pienimuotoisena, koska opiskelijoiden päiväjärjestystä ei haluttu muuttaa kokonaan. Toimipaikan ala-aulassa on tapana järjestää opiskelijatoiminnan voimin aulakahveja vaihtuvilla teemoilla, joten tapahtuma oli helppo järjestää niiden yhteyteen. Täällä tapahtumasta muodostui minimessujen kaltainen esittelevä kokonaisuus. Mukana edelleen olivat reilun kaupan kahvivilaisuus, tulevaisuusajattelupiste sekä Vaski-haaste. Lisäksi esillä oli yrittäjyystiimin standi ja kirjakierrätyspiste.

Kampus 5/ Sturenkadun Kettupäivä

Kuva 10. Toimipaikassa opetettavat alat

Stadin AO:n Sturenkadun toimipaikan kestävä kehityksen tiimi on nimennyt itsensä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen puolella käytössä olevan ketun mukaan Ammattikettu-tiimiksi (Helsingin kaupunki s.a. Helsinki oppii). Kettu-tiimissä ovat mukana toimipaikan ekotukihenkilöt, kestävä kehityksen opettaja ja asiasta kiinnostuneita opiskelijoita. Opiskelijoille tiimityöskentely on opinnollistettu ja he suorittavat samalla valinnaista 3 osaamispisteen kestävä kehityksen opintoa.

Päivää suunnittelemassa oli Kettu-tiimin lisäksi kestävä kehityksen koordinaattori, yksi kestävä tulevaisuuden työryhmän jäsen, toimipaikan opiskelijatukihenkilö ja hänen vetämänsä leipurikerhon jäsenet. Ohjelmassa olivat tulevaisuusajattelupaja, HSY-kierrätysinfopiste ja Vaski-haaste. Roskasta-taiteeksi työpaja, kierrätystavarapiste, yhteistyöyrityksien ständejä ja suomen ulkoministeriön YK:n AGENDA 2030- piste. Kirjastotilassa oli tarjolla erilaisia lautapelejä, lukemista ja keskusteluseuraa. Auditoriossa esitettiin vuoroin karaokea ja vuoroin musiikkia harrastavien opiskelijoiden esityksiä.

3.3 Sähköiset opiskelijakyselyt

Tapahtumissa järjestettiin opiskelijoille onnistumiskyselyt webropol-alustalla. Kyselyillä kartoitettiin, mitä mieltä opiskelijat olivat tapahtumasta, oliko siitä tiedotettu tarpeeksi, oliko ohjelman määrä ja aikataulu heidän mielestään sopiva. Kyselykaavake on nähtävänä liitteessä 2.

Kaavakkeen kysymystenasettelu ja kieli on tehty mahdollisimman selkeäksi ja helpoksi, jotta se olisi kaikille saavutettavaa. Oppilaitoksessa opiskelee paljon maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita, joiden kielitaito ei vielä ole kehittynyt kovin vahvaksi. Oppilaitoksessa on myös paljon opiskelijoita, joilla on luki- nu- meerinen- tai hahmottamisen häiriö. Tällöin yksinkertainen ja selkeä ulkoasu toimii parhaiten. Opiskelijoiden kyselyissä ei kerätty kenenkään henkilötietoja ja se suoritettiin anonymisti. Oppilaitokselta oli saatu kyselyn järjestämiseen tutkimuslupa.

Kyselylomakkeille luotiin QR-koodi, jotta siihen olisi helppo vastata mobiililaitteella jo tapahtuman aikana tai sen jälkeen. Digitaalisen kyselyn toivottiin tuovan enemmän vastaajia kuin paperisen ja se oli ekologisesti kestävämpi tapa tuottaa dataa sekä kerääjälleen vaivaton, koska näistä kyselyistä oli mahdollista saada valmiita taulukoita tuloksista.

Kyselyyn johtavia QR-koodeja oli sijoitettu kaikkien tapahtumapisteiden yhteyteen, mutta kuten taulukosta 4 selviää, jäivät vastaajamäärät todella alhaisiksi.

Taulukko 4. Kyselyjen osallistujamäärät

Toimipaikka	vastaajamäärä
Teollisuuskatu	8
Meritalo	36
Prinsessantie	4
Abraham Wetterintie	1
Sturenkatu	14

4 TULOKSET

4.1 Opiskelijatapahtumien mittarit

4.1.1 Teollisuuskatu

Taustatiedot opiskelijakyselyssä

Teollisuuskadun webropol-kyselyyn oli kirjautunut lopulta vain 8 vastaajan antamat arviot. Tämä hieman ihmetyttää, koska tapahtumassa kierrettiin ja opastettiin opiskelijoita vastaamaan kyselyyn ja se otettiin yhdessä esiin puhelimen näytölle monen opiskelijan kanssa. Lisäksi opettajat ottivat tunneilleen mukaan vastaamisohjeet ja antoivat siellä hetken aikaa vastata. Näistä toimista huolimatta vastauksia oli todella vähän.

Taulukosta 5 näemme, että vastaajista 3 oli naisia, 1 mies ja 4 ei halunnut kertoa sukupuoltaan. Taulukossa 6 esitetään ikäjakaumat. Siitä näemme, että vastaajista puolet oli 30-40-vuotiaita, ¼ 20-30-vuotiaita ja vain 1/8 nuoria alle 20-vuotiaita tai 40-vuotta täyttäneitä henkilöitä. Kuten taulukosta 7 selviää, näistä kahdeksasta vastaajasta kuuden äidinkieli oli muu, kuin suomi.

Taulukot 5,6 ja 7

Sukupuoli	n	Pro-sentti
Nainen	3	75%
Mies	1	25%
Muu	0	0%
En halua kertoa	4	50%

Ikä	n	Pro-sentti
alle 20 vuotta	1	12,5%
20 - 30	2	25,0%
30 - 40	4	50,0%
40 - 50	1	12,5%
yli 50		,0%

Äidin-kieli	n	Pro-sentti
Suomi	2	25,0%
Ruotsi		,0%
Jokin muu	6	75,0%

Mielipidejakaumat opiskelijakyselyssä

Taulukossa 8, esitettiin väite pidin/en pitänyt tapahtumasta. Väite sai keskiarvoksi 6,4 pistettä maksimiarvon ollessa 10. Mediaani oli 6,5, joten arviointi oli positiivisen puolella.

Taulukko 8. Pidin/en pitänyt tapahtumasta 1

Pidin tapahtumasta (en pitänyt 0, ok 5, pidin paljon 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Kes-kiarvo	Medi-aani	Summa	Keskiha-jonta
2,0	10,0	6,4	6,5	51,0	2,5

Taulukossa 10 kysyttiin tapahtuman kestosta. Tässä mediaaniluku on 5, joten tapahtuman aikataulu oli ollut hyvä (1=liian lyhyt, 10 = liian pitkä).

Taulukko 9. Tapahtuman 1 kesto

Tapahtuman aika (liian lyhyt 0, sopiva 5, liian pitkä 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Kes-kiarvo	Medi-aani	Summa	Keskiha-jonta
3,0	6,0	4,9	5,0	39,0	1,0

Taulukossa 10 esittää vastaukset kysymykseen tiedottamisesta, tapahtumasta tiedottaminen oli vastaajien mielestä ollut hyvää.

Taulukko 10. Tiedottaminen tapahtumasta 1

Tapahtumasta tiedotettiin hyvin		
	n	Prosentti
Kyllä	8	100,0%
Ei		,0%

Taulukko 11 kuvaa ohjelman kiinnostavuutta. Tässä keskiarvoksi tuli 7,9, joka tässä aineistossa sijoittuu vaihtoehtojen ”ihan ok” ja ”mielenkiintoinen” välille.

Taulukko 11. Ohjelman 1 kiinnostavuus

Ohjelma oli Ohjelma oli (tylsä 0, ok 5, mielenkiintoinen 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Kes-kiarvo	Medi-aani	Summa	Keskiha-jonta
4,0	10,0	7,9	7,5	63,0	2,1

Taulukosta 12 voimme nähdä, että vastaajien mielestä ohjelman määrä oli ollut sopiva, tai vain hieman liian runsas, koska keskiarvoksi tuli 6,6 ja mediaani oli 5,0, joka tässä tarkoitti arvoa ”sopiva”.

Taulukko 12. Ohjelman 1 määrä

Ohjelmaa oli (liian vähän 0, sopivasti 5, liikaa 10,)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Kes-kiarvo	Medi-aani	Summa	Keskiha-jonta
4,0	10,0	6,6	5,0	53,0	2,6

Vapaa palaute opiskelijakyselyssä

”Kierrätyspisteellä esillepano olisi voinut olla houkuttelevampi ja tavaraa olisi voinut olla tarjolla enemmänkin”

” Pajapisteille esimerkiksi postereita, joista pajan toiminta käy ilmi, niin pajaan on helpompi osallistua.”

"Valoisampi tila"
"Tulin toisesta talosta, enkä tunne tätä paikka, niin tänne oli tosi vaikea löytää."

Henkilökunnan kommentit

"Tosi hyvä meininki, en olisi uskonut, että keskustelut olisivat näin vilkkaita."

"Olisi myös hyvä saada yhteiset ohjeet vieraiden kutsumiseen kampuksille. Joissakin toimipaikoissa on mahdollista maksaa kutsuttujen vieraiden tai luennoitsijoiden palkkioita. Yhtenäiset ohjeet ja säännöt koko oppilaitokseen siis näihin tapahtumien järjestämiseen olisi siis hienoa olla olemassa. (Hankkeet voivat tietysti omat tapahtumansa järjestää hankerahoituksilla, mutta miten muuten ns. normitoiminta?)"

"Mahtava tapahtuma, todellakin tehdään ensi vuonna uudelleen"

"Näissä tapahtumissa on aina se ongelma, että osa opettajista ei koe sen koskettavan heitä. Tai aikatauluissa on niin tiukkaa, ettei voida joustaa."

" Pitäisi kertoa opettajille ja sitä kautta opiskelijoille selkeästi eri pisteiden tavoitteet ja ohjeet."

"Tässä tulee sitten kyse työaikaresurssista. Opinnollistamista kannattaa siis suosia. Ja ottaa opiskelijoita enemmän vastuuseen pisteistä."

"Ilmeisesti todella selkeää kokemuksellista toiminnallisuutta kaivattaisiin enemmänkin. Positiivinen ilmapiiri ja onnistunut kokonaisuus."

"Enemmän opiskelijoiden omia ideoita, ei vain meidän antamaa materiaalia. Ehkä enemmän sitä markkinahumuakin."

"Opettaja voi mahdollisesti myös antaa ennakkotehtävän ennen tempaukseen saapumista, kun siitä viestitään ajoissa."

" Yhdet mahtavimmista hetkistä Stadin AO:n opettajan uralla tämä päivä."

Havainnointi tapahtumassa

Tapahtumassa monet ryhmät tulivat pisteille opettajan kanssa, mutta myös yksittäiset opiskelijat löysivät kohtalaisen hyvin paikalle. Osallistujista varsinkin maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita oli paikalla paljon.

Virtuaalilaseihin tutustuminen ja niiden kautta koettu luontokokemus oli selvästi suosituin aktiviteetti ja se keräsi ajoittain jonoa. Käytössä oli vain kahdet

lasit, joita joutui välillä lataamaan, jolloin kapasiteettia ei ollut osallistujien määrän nähden riittävästi. Kirja- ja tavarakierrätys sai suuren suosion ja tapahtuman lopussa ei tavaraa ollut kovin paljon jäljellä. Jäljelle jääneet tavarat toimitettiin oppilaitoksen varastoon, koska sinne oltiin perustamassa myös vakinainen kierrätyspiste.

Tulevaisuusajattelupisteellä ollut kirjallinen tehtävä oli tällaiseen messujen kaltaiseen tapahtumaan liian paljon keskittymistä vaativa. Esillä ollut monivalinta-tehtävä oli tilanteeseen huomattavasti sopivampi. Pisteellä ollut aikajana, jossa oli sijoitettuna tapahtumia ympäristöön ja tekniikkaan liittyen vuosilta 1890—2023, antoi perspektiiviä ja konkretiaa tulevaisuuden pohtimiselle. Tapahtuman kesto vaikutti toimipaikan kokoon nähden sopivalta. Eri ryhmät saapuivat hieman eri aikoihin, eikä pahaa tungosta syntynyt.

4.1.2 Meritalo

Taustatiedot opiskelijakyselyssä

Kuten taulukosta 13 nähdään, että yli 4/5 osa Meritalon opiskelijoista on naisia. Taulukossa 14 ikäjakaumasta näkyy, että vastaajien ikä vaihteli suuresti, eniten kuitenkin oli alle 20 vuotiaita nuoria. Taulukossa 15 näkyy suomenkielisten osuus verrattuna muun kielisiin opiskelijoihin. Täällä hieman yli neljäsosa on muita, kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvia opiskelijoita.

Taulukot 13,14 ja 15. Taustatietoja tapahtumasta 2

Sukupuoli	n	Pro-sentti
Nainen	18	81,8 %
Mies	2	9,1 %
Muu	2	9,1 %
En halua kertoa		0,0 %

Ikä	n	Pro-sentti
alle 20 vuotta	13	36,1 %
20 - 30	8	22,2 %
30 - 40	6	16,7 %
40 - 50	6	16,7 %
yli 50	3	8,3 %

Äidin-kieli	n	Pro-sentti
Suomi	26	72,2 %
Ruotsi		0,0 %
Jokin muu	10	27,8 %

Mielipidejakaumat opiskelijakyselyssä

Taulukossa 16, esitettiin väite pidin/en pitänyt tapahtumasta. Väite sai keskiarvoksi 8,1 pistettä maksimiarvon ollessa 10. Mediaani oli 9, joten konsepti oli selvästi ollut mieluinen kävijöille.

Taulukko 16. Pidin/en pitänyt tapahtumasta 2

Pidin tapahtumasta (en pitänyt 0, ok 5, pidin paljon 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
1,0	10,0	8,1	9,0	276,0	2,3

Taulukossa 17 kysyttiin tapahtuman pituudesta. Tämä tapahtuma oli koko päivän mittainen (klo 9-15). Kysymykseen vastattaessa 1 tarkoitti ”liian lyhyt” ja 10 liian pitkä. Arvioinnin keskiarvoksi tuli 6,1/10 ja mediaani oli 5, joka arvioinnissa kuvasti mielipidettä ”sopiva”. Keskiarvon ollessa kuitenkin 6,1, oli tapahtuma-aika ollut ilmeisesti joillekin liian pitkä.

Taulukko 17. Tapahtuman 2 kesto

Tapahtuman aika (liian lyhyt 0, sopiva 5, liian pitkä 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
1,0	10,0	6,1	5,0	220,0	2,3

Kuten taulukossa 18 esitetään, tapahtumasta tiedottaminen oli vastaajien mielestä ollut hyvää, ainoastaan 11,4 % vastaajista koki tiedotuksen riittämättömäksi.

Taulukko 18. Tapahtumasta 2 tiedottaminen

Tapahtumasta tiedotettiin hyvin		
	n	Prosentti
Kyllä	31	88,6 %
Ei	4	11,4 %

Taulukko 19 kuvaa ohjelman laatua. Tässä keskiarvoksi tuli 7,9, joka tässä ai-neistossa sijoittuu vaihtoehtojen ”ihan ok” ja ”mielenkiintoinen” välille.

Taulukko 19. Ohjelman 2 kiinnostavuus

Ohjelma oli (tylsä 0, ok 5, mielenkiintoinen 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
1,0	10,0	7,9	8,0	283,0	2,3

Taulukosta 20 voimme nähdä, että vastaajien mielestä ohjelman määrä oli ollut sopiva, tai vain hieman liian runsas, koska keskiarvoksi tuli 5,7 ja mediaani oli 5,0, joka tässä tarkoitti arvoa ”sopiva”.

Taulukko 20. Ohjelman 2 määrä

Ohjelmaa oli (liian vähän 0, sopivasti 5, liikaa 10,)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
0	10,0	5,7	5,0	205,0	1,8

Ehdotuksia tuleviin tapahtumiin tai muu kommentti

Opiskelijoiden antamaa vapaata palautetta oli tullut 15 opiskelijalta. Teksteissä mainitut HIKA= hius- ja kauneusala ja TEMU= tekstiili- ja muotiala.

Vastaukset
Toivoisin että ensi tapahtumat olisivat reiluja kaikille. Mielestäni oli erittäin epäreilua, että HIKA opiskelijat joutuivat vaan tekemään duunia kun TEMU opiskelijat saivat kiertää rasteja. Ei jatkoon jos jatkossakin asiat hoidetaan näin.
Enimmäkseen pidin tapahtuman pisteistä ja ne oli hyvin suunniteltu. Minua kuitenkin uuvutti paljon jatkuva kuulutus, josta tuli kokoajan paljon hälinää ja musiikkia (ymmärrän että se kuuluu laivatunnelmaan, mutta se oli minulle tosi ylikuormittavaa, eikä laivallakaan ole jatkuvaa kuulutusta). Hiuspisteellä pyysin kampausta (että saisin omatekemän pinnini kiinni hiuksiin), jonka tekemisestä meinattiin kieltäytyä kiharoiden hiusteni takia. Oloni oli vaivaantunut ja tuntui hieman loukkaavalta kun ei meinannut saada palvelua ollenkaan. Ihmettelen eikö eri hiustyyppejä opetella käsittelemään hiusalan tutkinnossa? Päivä oli muuten tosi viihtyisä ja pisteet olivat hauskoja.
Suosittelen enemmän kulttuurista tanssitoimintaa ja komediatyyppeistä näyttelemistä.
Kiitos juhlasta , oli tosi iloinen ja makea ja kinostava .
Oli tosi mukava päivä ja puuhaa riitti, kiitos!

Kirjaimellisesti kokonpäivän, tauotta jatkuva kuulutus oli liikaa. Se häiritsi keskustelua ja jätti ainakin minulle kovan päänsäryn päivän päätteeksi. Jo tiedotus tapahtuisi vaikka puolen tunnin välein ja äänenvoimakkuus olisi hiljaisempi, se toimisi paremmin. Lisäksi kuuluttaja raukka ei tainnut pitää min-käänlaista taukoa koko päivän aikana, joten sekin voitaisi huomioida.
Toivottavasti naita tapahtumia jatku
Opiskelijat suunnittelemaan enemmän ohjelmaa
Tekstiili- ja muotiala jäi vajaaksi. Tilkkujen yhteen ompelu olisi ollut vaikka hyvä idea. Niin olisi saanut isoja tilkkukankaita mitä käyttää. Myös jonkinlainen muotinäytös ois ollu kiva järjestää. Muuten oli kiva päässä näkemään HiKan juttuja kun ei muuten tulisi käytyä.
Vähän vähemmän kuulutuksia olisi kiva, ja ensikerralla voisi järjestää enemmän sellaista, mihin ei vaadita opiskelijoiden työllistämistä (moni hius&kau-neusalan opiskelija ei päässyt kiertämään ollenkaan, koska oli jumissa yllä-pitämässä rastia. Oli vähän epäreilua)
Ehkä voisi olla lisää informatiivisuutta, niin että halutessaan voi jäädä pi-demmäksi aikaa tutustumaan aiheeseen. On kuitenkin hyvä, että leiman saa nopeasti halutessa.
Kaikki ovat hyvin
Voisi olla joskus uusi tällainen teemapukeutumis päivä
Parempi ruoka plis.
Kuulutus ja musiikki turhan kovalla, eli muuten hyvä päivä, mutta pidemmän päälle raskas jatkuvan kovan äänen takia. Myös pisteillä joista sai tuotelah-joja, niin ehkä voisi jakaa opiskelijoille tasavertaisemmin, eikä toisille kassil-lista ja toisille jtn pientä hassua.

Henkilökunnan kommentit

”Oli todella mukava ja toiminnallinen päivä!”

”Tällaiset tapahtumat ovat oikein virkistäviä ja yhteisöllisyyttä tukevia. Var-masti järjestämme ensi vuonna uudestaan.”

”Oli niin paljon ohjelmaa, ettei ehtinyt vierailia ihan kaikkialla. Alussa oikein kovalla tulleet kuulutukset häiritsivät.”

”Teeman mukainen pukeutuminen oli minulle haasteellista, mutta muiden pukuja oli kiva katsella. Hyvin olivat kaikki alat saaneet esille omia kestävän kehityksen painopisteitään.”

Havainnointi tapahtumassa

Tapahtumassa oli rasteja monessa kerroksessa ja tasossa ja nurkkien ja kulkien takana. Jos rakennus ei ollut kokonaisuudessaan tuttu oli varmasti vaikea löytää kaikkia rasteja. Rakennuksen portaikossa ei päässyt liikkumaan ilman omaa kulkulätkää, jolloin saattoi jäädä jumiin portaikkoon, jos lätkää ei ollut. Tapahtumassa kuitenkin kävi myös muita kuin meritalossa vakituisesti opiskelevia tai opettavia henkilöitä.

Tekemistä oli runsaasti ja ohjelmaa riitti kiitettävästi koko päiväksi. Osa rasteista oli suoraan opiskeluun liittyviä kestävän kehityksen liitännäistehtäviä ja infopaketteja, osa oli lähinnä tarkoitettu hauskoiksi ”välipaloiksi”. Osa rasteista oli hieman ahtaissa paikoissa ja se aiheutti tungosta ja tulppia reitille.

Tapahtumaa tukemaan oli kiitettävästi saatu yhteistyökumppaneita mukaan esittelemään tuotteitaan ja myös luovuttamaan kilpailuihin palkintoja. Tällainen yritysmaailman saaminen mukaan oppilaitosarkeen vahvistaa osaltaan työelämäyhteistyötä.

Rasteista ja toiminnasta kertovat kuulutukset selvästi häiritsivät toimintaa itse rastipisteillä. Tapahtuman puolivälissä kuulutukset onneksi saatiin kuulumaan vain aula- ja käytävätiloissa ja volyymia hieman laskettua, niin ettei se ollut enää häiritsevää.

Varsinkin paikan henkilöstö oli panostanut paljon teeman mukaiseen pukeutumiseen, ja he olivat hyvinä esimerkkeinä opiskelijoille. Myös opiskelijoilta kuitenkin löytyi uskallusta heittäytyä ja osalla olikin todella näyttäviä merihenkisiä pukuja.

Normaali opiskelijamäärään verrattuna poissaolijoita ei ollut paljon, rasteilla syntyi hyviä keskusteluja ja ahaa-elämyksiä ja tapahtumassa oli iloinen tunnelma.

4.1.3 Prinsessantie

Taustatiedot opiskelijakyselyssä

Tässä tapahtumassa vastaajien määrä oli vain 4.

Taulukosta 21 näemme, että tämän kyselyn vastaajat olivat kaikki naisia. Taulukossa 22 ikäjakaumasta näkyy, että vastaajat olivat joko 20-30-vuotiaita tai jo yli 50-vuotiaita. Taulukossa 23 selviää, että 2 vastaajaa oli äidinkieleltään suomalaisia, ja kaksi muun kielisiä.

Taulukot 21, 22 ja 23. Taustatietoja tapahtumasta 3

Sukupuoli	n	Pro-sentti
Nainen	4	100 %
Mies		0 %
Muu		0 %
En halua kertoa		0 %

Ikä	n	Pro-sentti
alle 20 vuotta	0	0 %
20 - 30	1	25 %
30 - 40	0	0 %
40 - 50	0	0 %
yli 50	3	75 %

Äidin-kieli	n	Pro-sentti
Suomi	2	50 %
Ruotsi	0	0 %
Jokin muu	2	50 %

Mielipidejakaumat opiskelijakyselyssä

Taulukossa 24, jossa esitettiin väite pidin/en pitänyt tapahtumasta, sai tapahtuma keskimääräiset pisteet 9,5/10, joten tapahtuma oli ollut erityisen mieleinen.

Taulukko 24. Pidin/en pitänyt tapahtumasta 3

Pidin tapahtumasta (en pitänyt 0, ok 5, pidin paljon 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Kes-kiarvo	Medi-aani	Summa	Keskiha-jonta
8,0	10,0	9,5	10,0	38,0	0,4

Taulukossa 25 mediaaniluku on 5, joten tapahtuman aikataulu oli ollut hyvä.
(1=liian lyhyt, 10 = liian pitkä)

Taulukko 25. Tapahtuman 3 kesto

Tapahtuman aika (liian lyhyt 0, sopiva 5, liian pitkä 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Kes-kiarvo	Medi-aani	Summa	Keskiha-jonta
2,0	5,0	4,25	5,0	17,0	1,2

Kuten taulukossa 26 esitetään, tapahtumasta tiedottaminen oli kaikkien vastaajien mielestä ollut riittävää.

Taulukko 26. Tapahtumasta 3 tiedottaminen

Tapahtumasta tiedotettiin hyvin		
	n	Prosentti
Kyllä	8	100 %
Ei	0	0 %

Taulukossa 27 esitettiin väite: Tapahtuma oli tylsä/mielenkiintoinen. Tapahtuman ohjelma oli ollut mielenkiintoinen, koska se sai kiitettävät pisteet 9,5/10.

Taulukko 27. Ohjelman 3 kiinnostavuus

Ohjelma oli (tylsä 0, ok 5, mielenkiintoinen 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Keskiarvo	Mediaani	Summa	Keskihajonta
8,0	10,0	9,5	10,0	38,0	1,2

Taulukoista 28 ja 29 voimme havaita, että vastaajien mielestä ohjelmaa oli juuri sopivasti.

Taulukko 28 ohjelmaa oli liikaa.

Ohjelmaa oli liikaa		
	n	Prosentti
Kyllä	0	0 %
Ei	4	100 %

Taulukko 29. ohjelmaa oli liian vähän

Ohjelmaa oli liian vähän		
	n	Prosentti
Kyllä	0	0 %
Ei	4	100 %

Vapaa palaute opiskelijoilta

Kaikki on hyvin

Henkilökunnan kommentit

"Lisää tällaista ja opiskelijat myös järjestelyihin ja ohjaamiseen mukaan!"

”Lupauspisteessä oli ainakin hyvä meno päällä ja paljon muutakin keskustelua ympäristöasioista kuin lupaukset.”

Havainnointi tapahtumassa

Toimipaikan opiskelijamäärään nähden osallistuminen ei ollut kovin vilkasta. Tapahtuman aikana saatu suullinen palaute oli kuitenkin positiivista ja innostuttakin. Tapahtuman rauhallinen tunnelma teki mahdolliseksi pidempien keskustelujen käymisen osallistuneiden opiskelijoiden kanssa.

Tapahtuma-alue oli hieman syrjässä kulkureiteiltä, joten monet opiskelijat ohittivat alueen tutustumatta siihen.

Osa paikalla käyneistä opettajista halusi käytettyä materiaalia myös itselleen luokkaopetuksessa käytettäväksi.

4.1.4 Abraham Wetterintie

Abraham Wetterintien toimipaikassa oli tullut vain yksi vastaus 20-30-vuotiaalta mieheltä, jonka äidinkieli oli muu kuin suomi.

Häneltä pidetty tapahtuma sai pelkästään kiitettävää palautetta.

Henkilökunnan kommentit

”Olipa mukava tunnelma, vaikkei varsinaisia osallistujia ollutkaan kovin paljon. Olimme kuitenkin esillä ja ehkä joku huomasi jotain uutta.”

”Yksikin tietoinen opiskelija lisää on voitto kotiin.”

Havainnointi tapahtumassa

Abraham Wetterintien toimipaikassa tapahtuma järjestettiin keskeisellä paikalla ala-aulassa ja tapahtuma-alueen läpi kulki paljon opiskelijoita. Suurin osa otti kuitenkin vain tarjotun kahvin mukaansa ja jatkoi matkaa muualle rakennukseen. Paikalla käyneistä opiskelijoista suurin osa vaikutti olevan nuoria miehiä. Vain muutaman aikuisemman opiskelijan kanssa käytiin pidempiä keskusteluja. Nämä keskustelut kuitenkin olivat erittäin kantaa ottavia ja osoittivat perehtyneisyyttä aiheeseen.

4.1.5 Sturenkatu

Taustatiedot opiskelijakyselyssä

Taulukosta 30 näemme, että vastaajissa oli paljon enemmän miehiä, kuin naisia. Taulukossa 31 ikäjakaumasta näkyy, että vastaajien ikä vaihteli suuresti. Taulukossa 32 näkyy suomenkielisten osuus verrattuna muun kielisiin opiskelijoihin. Ruotsia puhuvia ei ollut lainkaan. Helsingissä on ruotsinkielisille oma ammattiopisto, joten heitä harvoin tulee opiskelijoiksi Stadin AO:on.

Taulukot 30, 31 ja 32. Tapahtuman 5 taustatiedoista

Sukupuoli	n	Pro-sentti
Nainen	2	22,2 %
Mies	6	66,7 %
Muu	1	11,1 %
En halua kertoa		0 %

Ikä	n	Pro-sentti
alle 20 vuotta	5	55,6 %
20 - 30	1	11,1 %
30 - 40	0	0 %
40 - 50	1	11,1 %
yli 50	2	22,2 %

Äidin-kieli	n	Pro-sentti
Suomi	4	44,4 %
Ruotsi	0	0 %
Jokin muu	5	55,6 %

Mielipidejakaumat opiskelijakyselyssä

Taulukossa 33, esitettiin väite pidin/en pitänyt tapahtumasta, sai tapahtuma keskimääräiset pisteet 8.2/10, joten tapahtuma oli ollut mieleinen.

Taulukko 33.Pidin/en pitänyt tapahtumasta 5

Pidin tapahtumasta (en pitänyt 0, ok 5, pidin paljon 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Kes-kiarvo	Medi-aani	Summa	Keskiha-jonta
4,0	10,0	8,2	9,0	74,0	2,4

Taulukossa 34 mediaaniluku on 5, joten tapahtuman aikataulu oli ollut hyvä. (1=liian lyhyt, 10 = liian pitkä)

Taulukko 34.Tapahtuman 5 kesto

Tapahtuman aika (liian lyhyt 0, sopiva 5, liian pitkä 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Kes-kiarvo	Medi-aani	Summa	Keskiha-jonta

1,0	5,0	4,6	5,0	42,0	0,3
-----	-----	-----	-----	------	-----

Kuten taulukossa 35 esitetään, tapahtumasta tiedottaminen oli vastaajien mielestä ollut hyvää, ainoastaan yksi vastaaja koki tiedotuksen riittämättömäksi.

Taulukko 35. Tapahtumasta 5 tiedottaminen

Tapahtumasta tiedotettiin hyvin		
	n	Prosentti
Kyllä	8	88,9 %
Ei	1	11,1 %

Taulukossa 36 esitettiin väite: Tapahtuman ohjelma oli tylsä/mielenkiintoinen. Tapahtuman ohjelma oli ollut mielenkiintoinen, se sai keskimääräiset pisteet 8,7/10.

Taulukko 36. Ohjelman 5 kiinnostavuus

Ohjelma oli (tylsä 0, ok 5, mielenkiintoinen 10)					
Mini-miarvo	Maksi-miarvo	Keskiarvo	Medi-aani	Summa	Keskiha-jonta
4,0	10,0	8,7	10,0	78,0	1,6

Taulukoista 37 ja 38 voimme havaita, että mielipiteet ohjelman määrästä jakautuivat tasaisesti. Viiden opiskelijan mielestä ohjelmaa oli liikaa ja viiden mielestä liian vähän.

Taulukko 37. ohjelmaa oli liikaa

Ohjelmaa oli liikaa		
	n	Prosentti
Kyllä	5	55,6 %
Ei	4	44,4 %

Taulukko 38. Ohjelmaa oli liian vähän

Ohjelmaa oli liian vähän		
	n	Prosentti
Kyllä	5	55,6 %
Ei	4	44,4 %

Vapaa palaute opiskelijoilta

Lisää yrityksiä tänne ja myös paljon kisoja josta saa hyvät palkinnot

No comments

On tosi hyvä
Kaikki oli tosi hyvä
Kyllä
Tomaa on tosi ihana hyvin
Tämän pitäisi loppua vasta 14.00.

Henkilökunnan kommentit

”Tapahtuma oli levitetty pariin eri rakennukseen, niin tämä ei ehkä toiminut, koska opiskelijat ei osanneet kaikkialle, missä oli ohjelmaa.”

”Opettajia en paljon nähnyt kiertämässä opiskelijoiden kanssa. Opiskelijoitakin taisi kiinnostaa eniten vain yritysten tarjoamat karkit. Olisi ollut paljon hyvää nähtävää ja tutustumista.”

”Mukava tapahtuma. Teimme tästä samalla myös ryhmäytymisen keinon, koska kaikki opiskelijat ovat aloittaneet ihan vasta.”

”Tapahtuman sijoittelu moneen eri tilaan hajotti liikaa. Pisteet olivat hyviä, toistetaan.”

Havainnointi tapahtumassa

Keskusteluissa monet opiskelijat kertoivat, että opettaja oli kehottanut heitä itsenäisesti kiertelemään tapahtumassa ja tutustumaan pisteisiin. Ilman opettajaa liikkuvia opiskelijoita ei kuitenkaan pisteillä näkynyt paljon, sen sijaan hyvää keskustelua ja aktiivista osallistumista tapahtui silloin, kun opettaja itse toi ryhmänsä paikalle ja kiersi pisteillä heidän kanssaan, toimi esittelijänä ja ”esikysyjänä”, jonka jälkeen myös opiskelijat uskalsivat osallistua. Käydyt keskustelut olivat luonteeltaan pääosin positiivisia ja tulevaisuuteen luottavaisesti katsovia. Vaikka maailmassa on paljon uhkia, näkivät monet myös suuria, jopa mielikuvituksellisia mahdollisuuksia lähinnä teknisessä kehityksessä.

Opettajia tai muuta henkilökuntaa vieraili tapahtumapisteillä todella vähän. Yksi tapahtumassa vierailleista ryhmistä oli tutkintoon valmistavasta koulutuksesta. He tulivat paikalle toisesta toimipaikasta tavoitteena samalla tutustua Sturenkadun toimipaikan ympäristöön ja myös toisiinsa, koska osa opiskelijoista oli ensimmäistä viikkoa koulussa ja vasta toista viikkoa suomessa. He

eivät vielä puhuneet suomea, mutta pystyimme kommunikoimaan englanniksi. Ryhmän osallistujien mielestä retki oli mukava tapa tutustua toiseen paikkaan, koska siellä oli tekemistä, eikä tarvinnut vain istua ja kuunnella.

4.2 Vuosikellon materiaalin kerääminen

Materiaalin löytäminen vuosikelloon oli helppoa, mutta päättäminen siitä, mitkä teemapäivät kellon kalenteriin valitaan, oli jo haasteellisempaa. Erilaisia kestäväään kehitykseen ja ekologisuuteen liittyviä teemapäiviä löytyy useilta eri toimijoilta sekä kansainvälisesti, että kotimaisilta toimijoilta. Yhdessä ekotukihenkilöiden kanssa kuitenkin päätettiin, että käyttöön otetaan ainoastaan luotettaviksi tiedettyjä ja opetusalaan jollakin lailla linkittyviä sivustoja. Myöskään muun, kuin suomenkielisiä materiaaleja, ei otettu mukaan kalenteriin.

Kalenteriin hyväksyttiin lopulta teemapäiviä YK:n kalenterista Opetushallituksen kalenterista, luontoliiton tapahtumakalenterista ja Ekotukitoiminnan omasta teemapäiväkalenterista (Suomen YK-liitto 2024; Opetushallitus 2024—2025; (Luontoliitto 2024; Ekotuki 2023).

Ekotukityön vuosikellon sisällöksi valikoituneisiin, muihin kuin oppilaitoksen omiin teemapäiviin, on liitetty hyperlinkit, jotka vievät kaikkien teemapäivien omille nettisivuille. Teemapäiviksi valittiin vain sellaisia tapahtumia, joiden vietto on vakiintunutta ja toistuu joka vuosi ja joiden WWW-sivuja ja materiaaleja päivitetään tarpeen mukaan.

Oppilaitoksen omista tapahtumista koottiin oma Teams-tiedosto ekotukihenkilöiden vapaaseen käyttöön. Kuvassa 10 näkyvistä tiedostoista löytyvät suunnittelun kokouspöytäkirjat, valmiit mainosdiat, työnjakotaulukot ja kuvareportaasit edellisenä vuonna pidetyistä tapahtumista, joten sieltä voi käydä tarkistamassa edellisen vuoden yhteistyötahot, järjestetyt toiminnot ja kommentit onnistumisesta uuden tapahtuman suunnittelun tueksi.

Tiedostot > General > TAPAHTUMAT > HUHTIKUUN KEKE-TAPAHTUMAT			
	Nimi ▾	Muokattu ▾	Muokkaaaja ▾
	Kokousmuistiot	15.5.2023	Anita Wilen
	Mainosdiat	15.5.2023	Anita Wilen
	Raportointia 2023-tapahtumista	3. tammikuuta	Anita Wilen
	työnjakotaulukot , tapahtuman sisältö	15.5.2023	Anita Wilen

Kuva 10. Stadin AO:n ekotukityön Teams-ohjekansiot

Ekotukihenkilöt ovat kokouksessaan hyväksyneet vuosikellon ulkoasun, teemapäivät ja materiaalit, joten työlle asetetut tavoitteet on saavutettu.

Kellossa olevat tapahtumat ja niihin liittyvät valmiit linkit ovat olleet helppo tapa seurata kouluvuoden aikana olevia teemapäiviä. Jotkin ekotukihenkilöt ovat myös käyttäneet tätä kelloa pohjana ja muokanneet sitä lisää oman toimipaikkansa näköiseksi.

Oppilaitoksen omat tapahtumat uusiutuvat maalis-huhtikuussa joka vuosi. Käyttäjät ovat hyvin tyytyväisiä siihen, että edellisten tapahtumien kuvaukset ja valmiit yhteystiedot yhteistyökumppaneihin ovat kootusti saatavilla ja myös toisten toimipaikkojen tapahtumiin voi perehtyä materiaalin avulla.

5 TULOSTEN TARKASTELU

5.1 Opiskelijakyselyiden luotettavuuden arviointi

Tapahtumissa tehdyt opiskelijakyselyt eivät tavoittaneet opiskelijoita odotetusti. Vaikka vastaaminen ja palautteen antaminen oli yritetty tehdä mahdollisimman helpoksi ja siihen kannustettiin tapahtumien aikana, suurin osa jätti kuitenkin sen tekemättä. Koska vastaajia oli kaikissa tapahtumissa niin vähän, kyselyiden tuloksia voidaan pitää ainoastaan viitteellisinä, eikä niillä ole tieteellistä painoarvoa.

5.2 Kyselyiden koonti ja toimipaikkojen vertailu

Kyselyt järjestettiin Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoille kestävän tulevaisuuden tapahtumien yhteydessä seuraavasti:

Kampus 1, Tulevaisuuspäivä 18.4.2023

Kampus 2, Meritalon meripäivä 27.4.2023

Kampus 3, Prinsessantie, kestävän tulevaisuuden tempaus 11.4.2023

Kampus 4, Abraham Wetterintien Aulakahvit, mielenterveysviikko 20.4.2023

Kampus 5, Sturenkadun ammattikettu-päivä 13.4.2023

Kyselyillä kartoitettiin, mitä mieltä opiskelijat olivat tapahtumasta, oliko siitä tiedotettu tarpeeksi, kokivatko he aiheen tärkeäksi ja kannattaako tapahtumaa järjestää tämän tyyppisenä uudelleen.

Kaikissa toimipaikoissa vastaajien määrä oli eri, joten tuloksia on tarkasteltu prosentuaalisessa muodossa vertailun helpottamiseksi. Kaikkien tapahtumien luonteet olivat erilaisia ja tavoitteena oli tutkia mikä toimintatapa olisi osallistujien mielestä mielekkäin.

5.2.1 Taustatiedoista

Opiskelijoiden sukupuoli, ikä ja etninen tausta vaihtelevat paljon kampuksittain, niissä opetettavien alojen luonteiden vuoksi. Tekniikan alat, joita opetetaan lähinnä Sturenkadulla ja Abraham Wetterintiellä vetävät eniten nuoria miehiä, kun taas kauneus-, muoti- ja ravintola-alat ovat enemmän naisten suosiossa. Taulukossa 39 on koottuna osallistujien taustatietoja.

Taulukko 39. Tapahtumien osallistujatiedot koottuna samaan taulukkoon

	Teollisuuskatu/ Kampus 1	Meritalo/ Kampus 2	Prinsessantie/ Kampus 3	Abraham Wetterintie/ Kampus 4	Sturenkatu/ Kampus 5
Naisia	75,0%	81,8%	100,0 %	0,0 %	22,20 %
Miehiä	25,0%	9,1%	0,0 %	100,0 %	66,6 %
Muu	,0%	9,1%	0,0 %	0,0 %	11,1 %
alle 20 vuotta	12,5%	36,1%	0,0 %	0,0 %	55,5 %
20 - 30	25,0%	22,2%	40,0 %	100,0 %	11,1 %
30 - 40	50,0%	16,7%	0,0 %	0,0 %	0,0 %
40 - 50	12,5%	16,7%	0,0 %	0,0 %	11,1 %
yli 50	,0%	8,3%	60,0 %	0,0 %	11,1 %
äidinkieli suomi	25,0%	72,2%	60,0 %	0,0 %	44,4 %
muu äidinkieli	75,0%	27,8%	40,0 %	100,0 %	66,6 %

Toimipaikkojen opiskelija-aineksen erilaisuus aiheuttaa haasteita sellaisen tapahtuman luomiselle, jonka voisi toteuttaa samalla metodilla kaikkialla.

5.2.2 Tapahtumien arviointi

Taulukossa 39 näkyvien toimipaikkojen saamien pisteiden perusteella voidaan sanoa, että Prinsessantien ja Sturenkadun tapahtumat olivat miellyttäneet opiskelijoita eniten ja saaneet keskiarvoksi yli 9 pistettä, kun muiden toimipaikkojen pisteet jäivät 7.5 ja 7.8 pisteen välille. Myös hajontaluvut vastauksissa ovat näissä kahdessa paikassa lähes kaikissa kysymyksissä alle 1 ja kertovat yhdenmukaisemmista mielipiteistä.

Taulukko 39. Väittämien saamat pisteet keskiarvoina ja keskihajonta

Toimipaikat	Teollisuuskatu		Meritalo		Prinsessantie		Abraham Wetterintie		Sturenkatu	
	pisteet		pisteet		pisteet		pisteet		pisteet	
	k.a.	s	k.a.	s	k.a.	s	k.a.	s	k.a.	s
Pidin tapahtumasta	6,4	2,5	8,1	2,3	8,2	1,6	8,1	0,6	9,6	0,5
Tapahtuman aika- taulu oli hyvä	6	1	6,1	2,3	8	0,6	6,2	1,6	8,9	0,3
Tapahtumasta tiedo- tettiin hyvin	9,8	0,5	8,9	1,1	10	0	7,2	1	8	2,1
Ohjelma oli mielen- kiintoinen	7,9	2,1	7,9	2,3	9,6	0,4	7,6	0,7	8,6	0,9
Ohjelmaa oli sopi- vasti	8,4	2,6	7,9	1,8	10	0	8,4	2,3	10	0
Pisteiden keskiarvot yhteensä	7,7		7,78		9,16		7,5		9,02	

Eriteltyinä vastauksina väite ”Pidin tapahtumasta” sai parhaan arvosanan Sturenkadun toimipaikassa, siellä myös vastauksien keskihajonta on pieni, joten voidaan todeta mielipiteen olleen kohtalaisen yhteneväinen kaikkien vastaajien kesken. Myös tapahtuman aikataulu koettiin Sturenkadulla onnistuneeksi. Parhaiten tapahtumasta oli onnistuttu tiedottamaan Prinsessantien toimipaikassa ja Teollisuuskadun toimipaikassa. Näistä paikoista kannattaa ottaa mallia, kun seuraavan tapahtuman tiedottamista suunnitellaan.

Mikään toimipaikka ei saanut kovin huonoa arvosanaa vertailtaessa ohjelman sisältöä ja määrää, vaikka ne poikkesivat toisistaan suuresti. Meritalon 7.9 pisteen keskiarvot ovat hieman matalammat, kuin muiden ja kertoo mahdollisesti siitä, että siellä vietetty meripäivä oli hieman liian suuri ja raskas kokonaisuus, koska siellä tapahtuma kesti kokonaisen opiskelupäivän ajan. Myös aikataulusta saatu pistemäärä osoittaa tähän suuntaan.

5.2.3 Henkilökunnan kommentointi

Kaikki tapahtumat saivat henkilökunnalta positiivista palautetta. Kaikissa tapahtumissa saadut kommentit kertovat tapahtumien olleen tarpeellisia ja hyviä ajatusten, sekä opiskelijoiden kiinnostuksen herättelijöinä. Negatiivista palautetta tuli tapahtumista tiedottamisesta ja siitä, etteivät opettajat paljon olleet mukana ohjaamassa opiskelijoita tai osallistumassa itse. Tapahtumat on kuitenkin tarkoitettu kaikille yhteisiksi ja yhteisöllisiksi.

5.2.4 Tapahtumien havainnointi

Tapahtumiin osallistuessa esiin nousi selkeästi kaksi toimintatapaa, jotka vaikuttavat eniten opiskelijoiden osallistumiseen. Ne opiskelijat, jotka liikkuvat ryhmissä opettajan ohjaamina, saivat varmasti eniten irti ohjelmasta. Opettajan mukanaolo auttoi opiskelijoita keskustelujen alkuun, kommentointiin ja omaan pohtimiseen. Toisena tärkeänä osallistajana toimii tapahtuman valmistelu yhdessä opiskelijoiden kanssa ja tapahtuman opinnollistaminen niin, että osallistumisesta on mahdollista saada osaamispisteitä esimerkiksi valinnaisiin yhteisiin opintoihin tai tehtävien avulla perehtyä oman ammatin kestäviin toimintatapoihin. Huonoiten opiskelijat osallistuvat silloin, jos tapahtuma järjestetään irrallaan opetuksesta ja opiskelijat voivat tulla osallistumaan omatoimisesti esimerkiksi välitunneillaan.

Opiskelijoille sellaiset toiminnot, jotka suoritettiin yksilöllisesti ja joista oli mahdollisuus voittaa jotakin tai saada tuotelahjoja, houkuttelivat heitä osallistumaan eniten. Toiseksi suosituimpia olivat erilaiset toiminnalliset kädentaidolliset tai kokemukselliset pajat ja kolmantena erilaiset kierrätysosastot. Vasta vii-

meisenä ovat pelkästään tietoa tarjoavat tai omaa pohdintaa edellyttävät pisteet. Tapahtumia seuratessa vaikutti siltä, että opiskelijoille kaikki mahdollinen toiminnallinen ohjelma on tervetullutta, mutta pitkän tekstin lukemista tai muuten aikaa vievää tehtävää ei jakseta edes aloittaa.

Työn yhtenä tutkimuskysymyksenä esitettiin, millainen opiskelijatapahtuma tavoittaisi parhaiten opiskelijat ja innostaisi heitä omaksumaan kestävän kehityksen periaatteita. Tähän kysymykseen ei aineiston perusteella löydy yksiselitteistä vastausta. Tapahtumia järjestettäessä on otettava huomioon monia eri asioita. Sellainen konsepti, joka toimii yhdessä toimipaikassa, ei välttämättä toimisi toisessa, koska kaikkien toimipaikkojen alat ja opiskelija-aines eroavat toisistaan suuresti.

Paras osallistujaprocentti ja näkyvyys saavutettiin Meritalossa, jossa koko henkilökunta oli mukana, tapahtuman järjestelyistä ensisijaisessa vetovastuussa oli toimipaikan koulutuspäällikkö ja kaikki toiminnot olivat jo ennen tapahtumaa opinnollistettu sisältymään menossa oleviin opintokokonaisuuksiin myös valmistelujen osalta. Yhteinen valmistautuminen jo toi pientä painetta ja innostusta osallistujille.

Heikoiten tapahtumaan osallistuttiin Abraham Wetterintien toimipaikassa, jossa opiskelijoina on lähes pelkästään nuoria miehiä. Siellä toimintojakin oli aika vähän, eikä tapahtumaa oltu mainostettu aktiivisesti. Järjestelyissä ei myöskään ollut mukana yhtään opiskelijaa, vaan tapahtuma oli osa oppilaitoksessa muutoinkin pidettäviä vaihtuvateemaisia hyvinvointikahveja.

Eräs opiskelijatukihenkilö kuitenkin aiempien kokemusiansa perusteella totesi, että jos opettajat ja henkilökunta ovat aktiivisesti mukana, voidaan mihin tahansa toimipaikkaan luoda onnistuneita opinnollistavia tapahtumia. Ilman koko toimipaikan yhteistä ponnistusta tämä kuitenkin ei onnistu, vaan kaikkien on oltava aktiivisesti mukana, joko järjestelyissä tai ohjaamassa opiskelijoita.

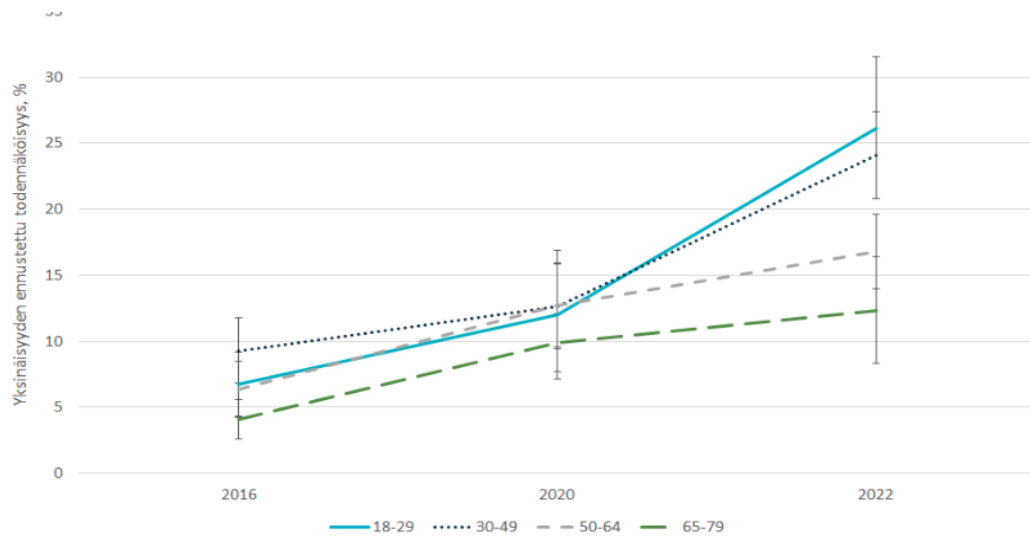
Edellä tehtyjen havaintojen perusteella laadittiin ohjaava taulukko (Taulukko 40), jossa näemme suositeltavia ja ei suositeltavia asioita tapahtumissa.

Taulukko 40. Järjestelyissä huomioon otettavia asioita

Tutkimuksen perusteella suositeltavia asioita	Ei suositella
Koko toimipaikka osallistuu	Järjestelyt tehdään ilman opettajia ja opiskelijoita (esim. vain hyvinvointiryhmä)
Opiskelijoiden osallistuminen opinnollistetaan	Opiskelijat tutustuvat pisteisiin täysin ilman ohjausta
Tapahtuma valmistellaan yhdessä opiskelijoiden kanssa	Tapahtumaan ei liity tehtäviä
Kutsutaan yhteistyökumppaneita	Paljon lukemista tai kirjoittamista vaativia tehtäviä
Koulutuspäällikkö on vahvasti mukana (valtuutukset ja resurssit)	Paljon keskittymistä vaativia tehtäviä
Muu opetustoiminta keskeytetään tapahtuman ajaksi	Tapahtumapisteiden hajauttaminen liian laajalle alueelle
Aikaa varataan n. 4 tuntia + valmistelut	
Opettajat ohjaavat ryhmiä pisteillä	
Kilpailut ja pienet palkinnot	
Mahdollisimman toiminnallisia tehtäviä	

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

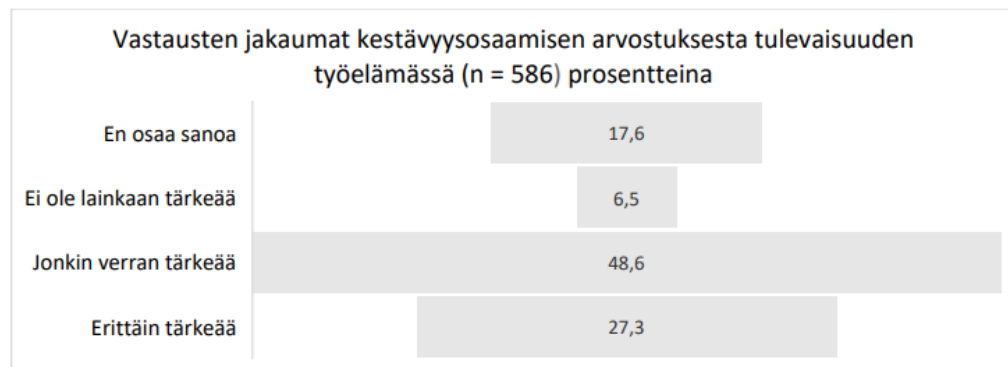
Havaintojen perusteella oppilaitosarjessa on huomattavissa varsin erilainen suhtautumistapa yhteisölliseen toimintaan ja kanssakäymiseen ihmisten kesken nykyään, kuin ennen koronaa ja sen aikaista etäopiskelua. Opiskelijat eivät enää kovin herkästi puhu toisilleen tai lähde samalla tavoin mukaan yhteiseen tekemiseen, kuin ennen. Tutkimustilastot osoittavat, että nuoret kokevat tällä hetkellä valtavasti yksinäisyyttä ja masennusta verrattuna aiempiin vuosiin. Kuvassa 11 näkyvässä diagrammissa on esitetty yksinäisyyden kokemuksen todennäköisyys ikäryhmittäin vuosina 2016 – 2022 (Turun yliopisto 2023. Laaninen & Niemelä). Siitä erottuu erityisesti nuorten aikuisten, 18–23-vuotiaiden, lisääntynyt yksinäisyyden kokemus. Juuri tämä ikäryhmä joutui muuttamaan tottumuksiaan eniten vuosien 2019—2021 koronasulkujen aikana, kun kaikki sosiaalinen kanssakäyminen julkisilla paikoilla jouduttiin keskeyttämään.

Kuva 11. Yksinäisyyden kokemuksen todennäköisyys ikäryhmittäin vuosina 2016, 2020 ja 2022 (Turun yliopisto 2023. Laaninen & Niemelä).

Mahdollisesti tämä vaikuttaa myös opiskelijoiden innokkuuteen osallistua yhteisiin tapahtumiin ja ryhmissä tekemiseen.

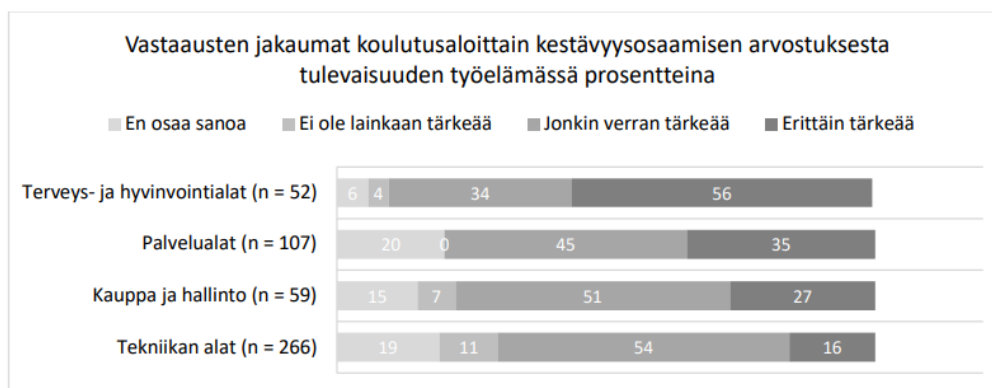
Vuoden 2021 nuorisobarometrin mukaan opiskelijat pitävät kuitenkin kestävä kehityksen teemoja tulevassa työelämässä tärkeinä (Kiilakoski 2021). Myös Lilli Temisevän tutkimuksessa ”Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden asenteelliset lähtökohdat kestävyysosaamisen opiskelulle” vuodelta 2022 on päädytty samaan tulokseen (Temisevä 2022). Kuvassa 12 nähdään Temisevän tutkimuksen kuvio 12, jossa esitetään ammatillisten opiskelijoiden mielipiteitä kestävyysosaamisen arvostuksesta työelämässä prosentteina.

Kuvio 12. Kuinka tärkeänä pidät kestävyysosaamista tulevaisuuden työelämässä

Kuva 12. Lilli Temisevän tutkimuksen kuvio 12 (Temisevä. 2022.)

Samassa tutkimuksessa on vertailtu eri alojen opiskelijoilta saatuja vastauksia tutkimuksen kuviossa 13 (Kuva 13).

Kuvio 13. Kestävyysosaamisen arvostus koulutusaloittain

Kuva 13. Ammatillisen koulutuksen arvostus koulutusaloittain (Temisevä 2022).

Kuviosta nähdään eri ammattialojen välinen eroavaisuus kestävyysosaamisen arvostuksessa. Tutkimuksen tulos viittaa samankaltaiseen eroavaisuuteen, kuin tämän tutkimuksen havainnoissa ilmennyt tapahtumaan osallistumisen aktiivisuus eri toimipaikoissa. Abraham Wetterintiellä ja Sturenkadulla, jossa opetetaan lähinnä tekniikan aloja, osallistumisen aktiivisuus oli vähäisintä, kun taas muissa toimipaikoissa, joissa opetettiin palvelualoja, hallintoalaa tai hyvinvointialoja, tapahtumissa onnistuttiin paremmin saavuttamaan opiskelijat.

Tätä työtä tehdessä palautetta ja kommentteja saatiin Stadin AO:n Kestävän tulevaisuuden ryhmästä. Varsinkin työssä alkuun pääseminen helpottui paljon, kun aiheesta keskusteltiin yhteisesti. Myös opiskelijoille tarkoitettua kyselytyökalua testattiin yhdessä heidän kanssaan, ja palautteen perusteella muokattiin edelleen selkeämmäksi. Aineiston kokoaminen vuosikellon kalenteriin oli kohtalaisen helppoa, koska lähteitä oli helppo löytää. Oppilaitoksen omien tapahtumien rakentaminen oli jo haasteellista, koska vastaavia ei juuri ollut pidetty aiemmin.

Projektin aikana yhteistyö oppilaitoksen muun henkilöstön kanssa eri toimipaikoissa oli antoisaa ja avasi lisää näkökulmia opiskelijoiden kanssa toimimiseen. Tapahtumia järjestäessä tuli hyvin ilmi verkostoitumisen ja jakamisen edut. Toimipaikkojen erilaisuudesta huolimatta niillä on paljon annettavaa toi-

silleen ja jatkossa olisi ehdottomasti tärkeää tehdä enemmän yhteistyötä. Lisäksi huomattiin jälleen, miten erilaisia opiskelijoita oppilaitoksessa todella on ja miten eri tavoin he voivat reagoida oppilaitoksessa tapahtuviin arkirutiinin muutoksiin. Jotkut opiskelijat olivat innoissaan tapahtumista ja osallistuivat aktiivisesti ja mielellään. Toiset eivät olisi halunneet osallistua lainkaan, ja saattoivatkin olla poissa tapahtumapäivänä. Hyvin harvat halusivat omaehtoisesti osallistua järjestelyihin. Itselleni jäi hieman sellainen tunne, että osalle opiskelijoista osallistuminen tai kiinnostuksen osoittaminen ”ylimääräiseen” toimintaan olisi ollut jotenkin noloa tai ei hyväksyttävää.

Kaikkein iloisimpia ja aktiivisimpia osallistujia olivat lähes poikkeuksetta maahanmuuttajataustaiset henkilöt, joten pohdintaan jää, onko tietynlainen jäyhyys meillä kantasuomalaisilla myös kulttuurinen ominaisuus. Opiskelijakyselyiden niukat vastaajamäärät harmittivat. Vaikka vastaamiseen kannustettiin ja opiskelijoita autettiin ja neuvottiin tilaisuuksien aikana, ei vastauksia tullut lainkaan toivotussa määrin. Joitakin kommentteja opiskelijoilta saatiin, kun heitä yritettiin saada vastaamaan. Yleisimpinä kommentteina havaittiin ”En nyt jaksa”, ”En viitsi” ja ”Mitä tästä saa, jos vastaa?”. Eli ilmeisesti opiskelijat eivät halua kuluttaa aikaa mihinkään, mistä he eivät saa välitöntä palkkiota. Omiin olosuhteisiin vaikuttaminen ei tunnu olevan riittävä peruste.

Toinen haaste tapahtumissa oli, että osa henkilökunnasta ei halunnut lainkaan osallistua tapahtumiin, vaan käytti tapahtuma-ajan ja opiskelijoiden osallistumisajan muuhun tekemiseen. Tämä mahdollisesti siksi, että henkilökunnalla on koko ajan muitakin tehtäviä opiskelijoiden kanssa vietetyn ajan lisäksi, joita kaikkia ei koskaan ehdi tehdä ja tyhjät kohdat päivästä käytetään mm. viestintään, kirjaamiseen, tarkistuksiin, materiaalin etsimiseen ja uusien ohjeiden lukemiseen.

Vaikka opetushallitus tukee ja kehittää ammatillisen koulutuksen materiaaleja, ei opettajilla riitä enää aikaa eikä voimia niiden omaksumiseen. Mielestäni opettajan työtä ja työmäärää tulisikin tarkastella uudelleen, jakaa sitä oppilastukihenkilöille ja mahdollistaa näin perustehtävän, opiskelijoiden ohjaamisen, edellytykset.

Opettajien oma tietoisuus kestävän kehityksen vallitsevista faktoista on tähän mennessä ollut pitkälti henkilön oman kiinnostuksen ja voimavarojen varassa. Erityisesti opettajien eritasoisen perehtyneisyyden vuoksi ekotukityön vahvistaminen ja erilaisten tapahtumien järjestäminen kaikille on tärkeä lisä ja kiinnostuksen herättelijä sekä opiskelijoille, että opettajille. Seuraava tutkimuksen aihe voisi hyvinkin olla miten opettajat saadaan mukaan tapahtumiin aktiivisemmin. Tämän työn tuottama materiaali toivon mukaan edistää ja helpottaa tapahtumien järjestämistä ja madaltaa kynnystä lähteä mukaan toimintaan, kun ohjeita ja ideoita on valmiina. Jatkossa olisi toivottavaa, että tulevien vuosien tapahtumien toimintoja ja koko vuosikelloa edelleen kehitettäisiin ja myös tulevat tapahtumat dokumentoitaisiin vastaisuuden varalle.

Kestävän kehityksen edistämiseen luodaan koko ajan uusia menetelmiä myös ulkopuolisten tahojen toimesta. Tällä hetkellä Stadin AO:lla ei ole yhtään henkilöä, joka aktiivisesti pystyisi seuraamaan tämän osa-alueen kehitystä. Toivottavaa olisi, että oppilaitokseen perustettaisiin vakituinen kestävän kehityksen tiimi, jonka tehtävänä olisi kestävyystoimien tukeminen ja edistäminen oppilaitoksessa.

LÄHTEET

Alila A., Gröhn K., Keso I. & Volk R. 2011:1. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistiota. Sosiaalisen kestävyyskäsityksen käsite ja mallintaminen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3154-1> [viitattu 14.10.2023].

Ekotuki. 2023. Ekotukitoiminnan teemakalenteri. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.ekotuki.fi/files/2023/01/Teemakalenteri_2023.pdf [viitattu 13.3.2023].

Euroopan komissio s.a. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_fi [viitattu 2.10.2023].

Euroopan komissio. 2022. Yhteinen tutkimuskeskus, GreenComp, Kestävää kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehys. Euroopan unionin julkaisu-toimisto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://data.europa.eu/doi/10.2760/595099> [viitattu 9.5.2024].

Euroopan unioni s.a. Koulutus ja Nuoriso. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/education-training-and-youth_fi [viitattu 6.4.2024].

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY s.a. Ympäristökasvatus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.hsy.fi/ymparistotieto/ymparistokasvatus/> [viitattu 4.9.2023].

Helsingin kaupunki s.a. Helsinki oppii. Kettu-kirja. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://helsinkioppi.hel.fi/julkaisut/kettu-kirja/> [viitattu 6.4.2024].

Helsingin kaupunki. 2021. Kasvun paikka. Helsingin kaupunkistrategia. WWW-dokumentti. Saatavissa: [Helsingin kaupunkistrategia Kasvun paikka.pdf \(stplattaprod.blob.core.windows.net\)](https://helsinkioppi.hel.fi/julkaisut/kettu-kirja/) [viitattu 11.10.2023].

Helsingin kaupunki. 2023. Kestävä Helsinki. Oppiminen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kestavyys.hel.fi/oppiminen/> [viitattu 3.5.2023].

Helsingin kaupunki s.a. Tutkimus ja tilastotietoa Helsingistä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://kaupunkitieto.hel.fi/fi/vaesto/vaestorakenne> [viitattu 11.10.2023].

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13. painos. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Hiukka Hyvä s.a. Hair fiber cycle. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://hiukkahyva.fi> [viitattu 3.5.2023].

Kiilakoski Tomi. 2021. Nuorisobarometri. Valtion nuorisoneuvosto, Nuorisotutkimusseura/Nuorisotutkimusverkosto, opetus- ja kulttuuriministeriö ja tekijät.

WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2022/03/nuorisobarometri-2021-web.pdf> [viitattu 9.5.2024].

Laaninen M. & Niemelä M. 2023. Koettu yksinäisyys suomessa 2016—2022. Turun yliopisto. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2023061454918> [viitattu 17.2.2024].

Luontoliitto. 2024. Tapahtumakalenteri. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://luontoliitto.fi/tapahtumakalenteri/> [viitattu 11.5.2024].

Nuorten yrittäjyys ja talous NYT s.a. Vuosi yrittäjänä – toinen aste. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://nuortenny.fi/palvelu/vuosi-yrittajana-toinen-aste/> [viitattu 12.5.2023].

Opetushallitus. 2023. Ammatillisen koulutuksen kestävyys ja vihreä siirtymä. Kestävyystiekartta. Thinglink. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://thinglink.com/card/1675139763587252226> [viitattu 17.2.2024].

Opetushallitus. 2023. Ammatillinen koulutus suomessa. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/amatillinen-koulutus-suomessa> [viitattu 14.8.2023].

Opetushallitus s.a. Ammatillisten tutkintojen perusteet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/selaus/amatillinen> [viitattu 16.8.2023].

Opetushallitus. 2024. Kansalliset verkostot ja hankkeet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/kehittaminen-ja-kansainvalisyys/kansalliset-verkostot-ja-hankkeet> [viitattu 6.4.2024].

Opetushallitus. 16.12.2021. Kestävää kehitystä tuetaan ammatillisessa koulutuksessa 3,5 miljoonalla eurolla. Uutinen. WWW-dokumentti. Saatavissa: [Kestävää kehitystä tuetaan ammatillisessa koulutuksessa 3,5 miljoonalla | Opetushallitus \(oph.fi\)](#) [viitattu 16.8.2023].

Opetushallitus. 2024—2025. Teemapäiväkalenteri. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/opettajille/teemapaivakalenteri> [viitattu 17.3.2023].

Opetushallitus. 2023. Vihreä siirtymä ja kestävä kehitys ammatillisessa koulutuksessa. WWW-dokumentti. Saatavissa: www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/amatillinen-koulutus/vihrea-siirtyma-ja-kestava-kehitys-amatillisessa-koulutuksessa [viitattu 13.9.2023].

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2023. Ammatillista koulutusta koskevat lait ja säädökset. WWW-dokumentti. Saatavissa: [Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#) [viitattu 14.8.2023].

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2023. Työryhmiä ja kaksi seurantaryhmää asetettu kehittämään ammatillista ja lukiokoulutusta. WWW-dokumentti. Saatavilla <https://okm.fi/-/tyoryhmiä-ja-kaksi-seurantaryhmaa-asetettu-kehittamaan-amatillista-ja-lukiokoulutusta> [viitattu 6.4.2024].

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja. 2023:38. Ammatillisten tutkintojen kehittäminen. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-738-3> [viitattu 2.12.2023].

Opetushallitus & VASKI-HANKE. 2023. VASKI – Vastuullinen ja kestävä ammatillinen koulutus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://vaski.info/> [viitattu 4.9.2023].

Opetushallitus & VASKI-HANKE. 2023. Vaskihaaste. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://vaski.info/vaskihaaste> [viitattu 4.9.2023].

Opintopolku s.a. Ammatillinen koulutus - ePerusteet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/selaus/ammattillinen> [viitattu 15.9.2023].

Sitra. 2023. Megatrendikortit. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sitra.fi/uutiset/paivitetyt-megatrendikortit-julki-nyt-myo-digiver-siona/> [viitattu 11.10.2023].

Sitra. 2023. Tulevaisuustaaajuus-menetelmä. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.sitra.fi/hankkeet/tulevaisuustaaajuus/> [viitattu 24.9.2023].

Stadin Ammatti- ja aikuisopisto s.a. LEIRINUOTIO. Saatavissa: <https://sites.google.com/edu.hel.fi/leirinuotio/etusivu> [viitattu 23.3.2024].

Stadin ammatti- ja aikuisopisto. 2023. Toimintakäsikirja. Oppilaitoksen sisäinen järjestelmä. Ei saatavissa. [viitattu 13.9.2023].

Stadin ammatti- ja aikuisopisto. 2023. Tietoa stadin AO:sta. WWW-dokumentti. Saatavissa: www.stadinao.fi/tietoa-stadin-aosta/ [viitattu 13.9.2023].

Stadin ammatti- ja aikuisopisto. 2023. Stadin ammatti- ja aikuisopiston tietotyöpöytä. Oppilaitoksen sisäinen järjestelmä. Ei saatavissa. [viitattu 13.9.2023].

Suomen YK-liitto s.a. Kestävä kehitys – historiaa ja toiminnan taustoja. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ykliitto.fi/kestava-kehitys/kestava-kehitys-historiaa-ja-toiminnan-taustoja> [viitattu 21.9.2023].

Suomen YK-liitto s.a. Kestävän kehityksen tavoitteet – tavoitekortit. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://ykliitto.fi/sites/www.ykliitto.fi/files/media/kestavan_kehityksen_tavoitekortit_2030.pdf [viitattu 21.9.2023].

Suomen YK-liitto. 2024. YK-päivät. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ykliitto.fi/tapahtumat/yk-paivat> [viitattu 17.3.2024].

Suomen ympäristökeskus SYKE. 2017. Itämerilaskuri. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.ymparisto.fi/itameri/> [viitattu 17.3.2024].

Temisevä Lilli. 2022. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden asenteelliset lähtökohdat kestävyysosaamisen opiskelulle. WWW-dokumentti. Saatavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/809637/Opinna%CC%88yte-tyo%CC%88_Temiseva%CC%88_Lilli.pdf?sequence=2&isAllowed=y [viitattu 11.5.2024].

Turun kaupunki. 2023. Kestävän tulevaisuuden ammattilaiset. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://blog.edu.turku.fi/kestavan-tulevaisuuden-ammattilaiset/> [viitattu 4.9.2023].

Ulkoministeriö. 2023. Kestävän kehityksen tavoitteet. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://um.fi/agenda-2030-kestavan-kehityksen-tavoitteet> [viitattu 14.5.2023].

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta. 2022. Vihreän siirtymän osaamis- ja koulutustarpeet VISIOS. WWW-dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-463-7> [viitattu 2.10.2023].

LIITTEET

Liite 1 Ekotukityön vuosikello

Dia 1

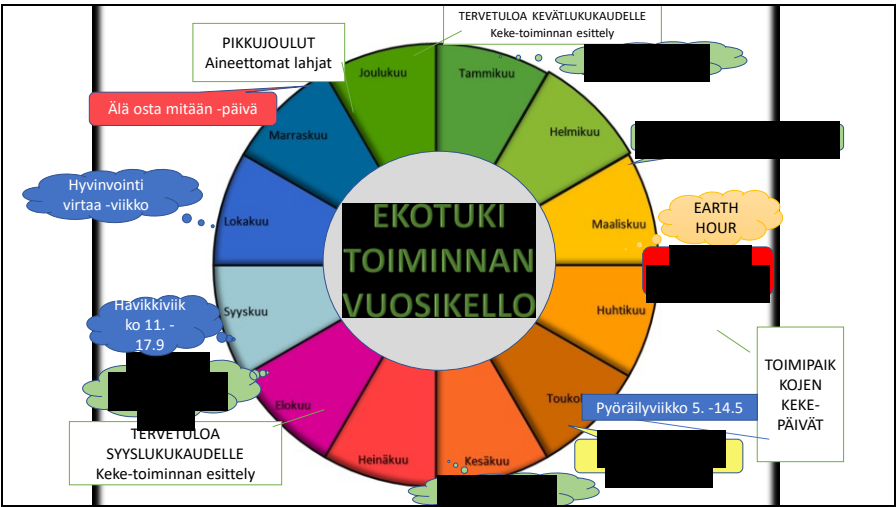
Ekotukityön vuosikello

Etusivulla näet muutaman tärkeimmän noston.

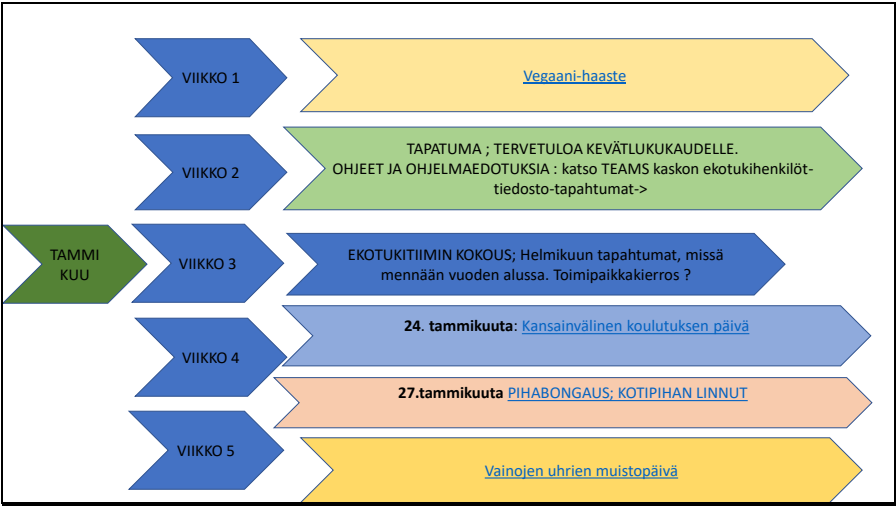
Kuukausikalenterissa kunkin kuukauden teemapäivät hyberlinkkeinä. Klikkaa teemapäivän nimeä kakkospainikkeella-> klikkaa: avaa hyberlinkki, pääset teemapäivän sivustolle.

Dioissa 15-17 linkejä erilaisiin materiaalisivustoihin.

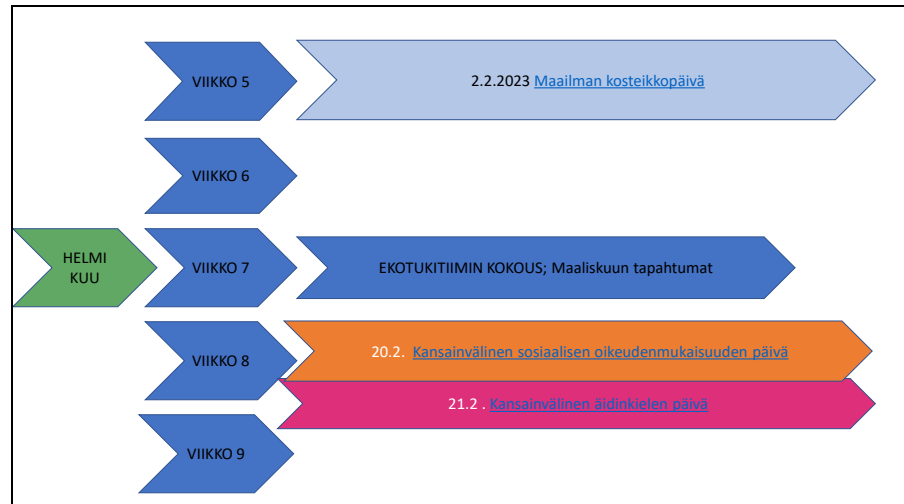
Dia 2

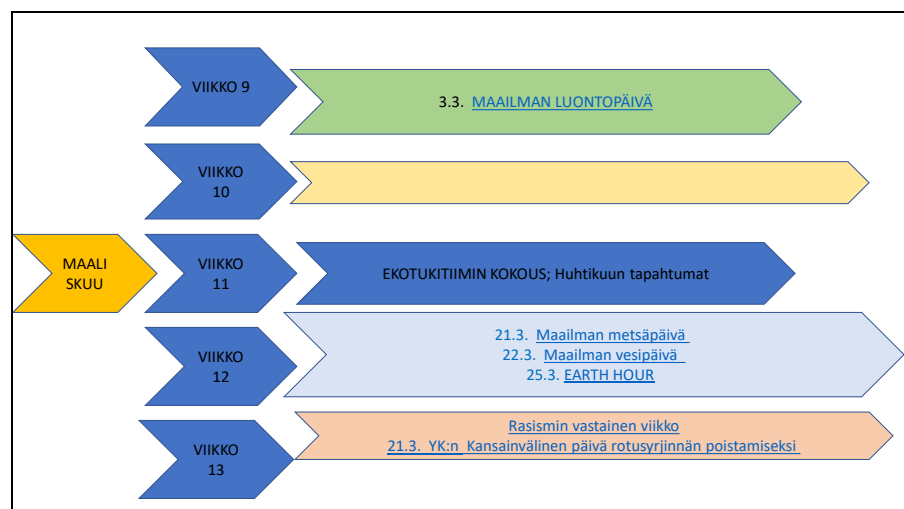
Dia 3

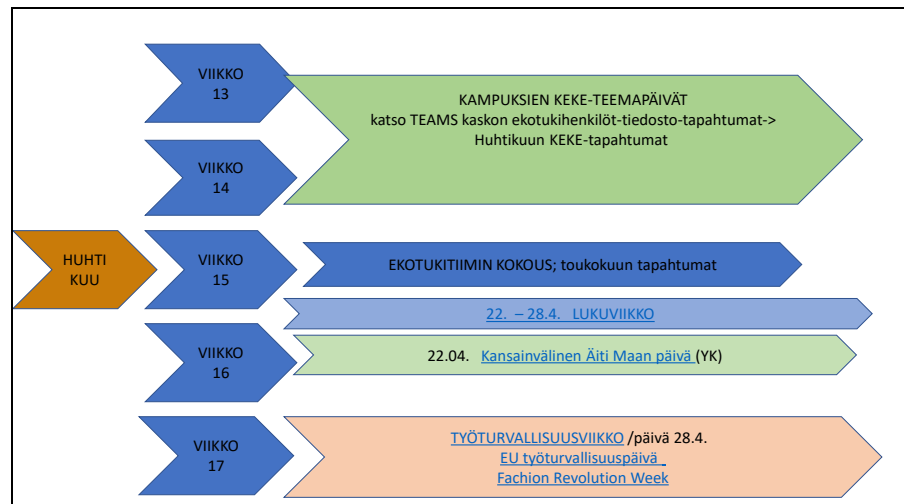
Dia 4

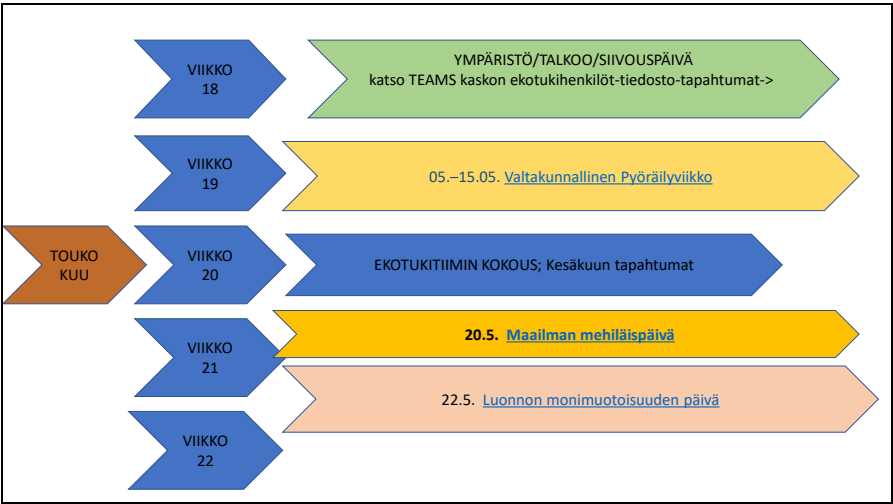
Dia 5

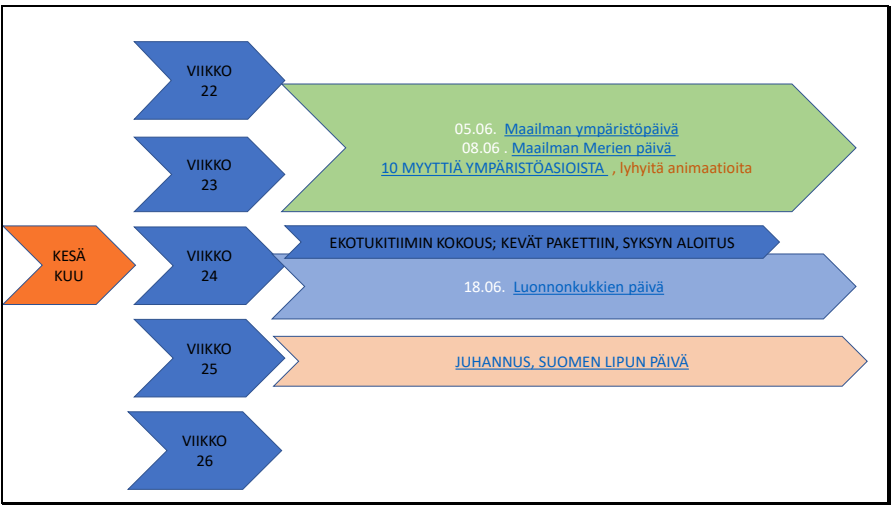
Dia 6

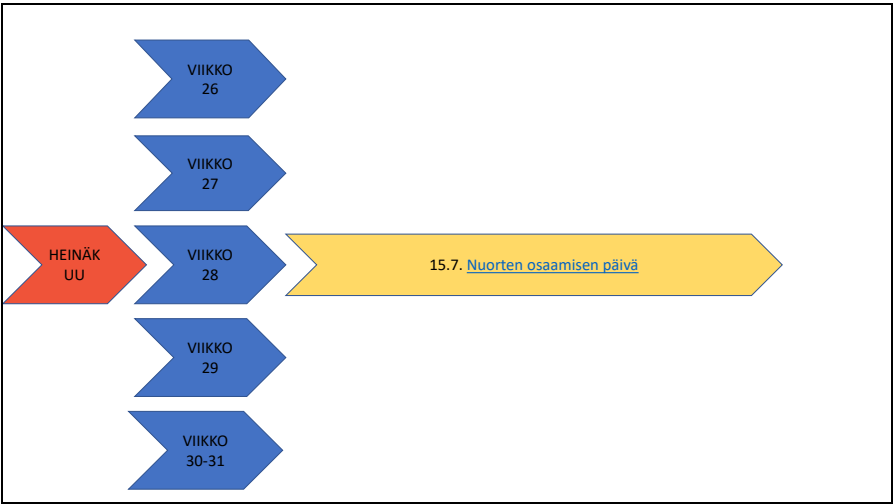
Dia 7

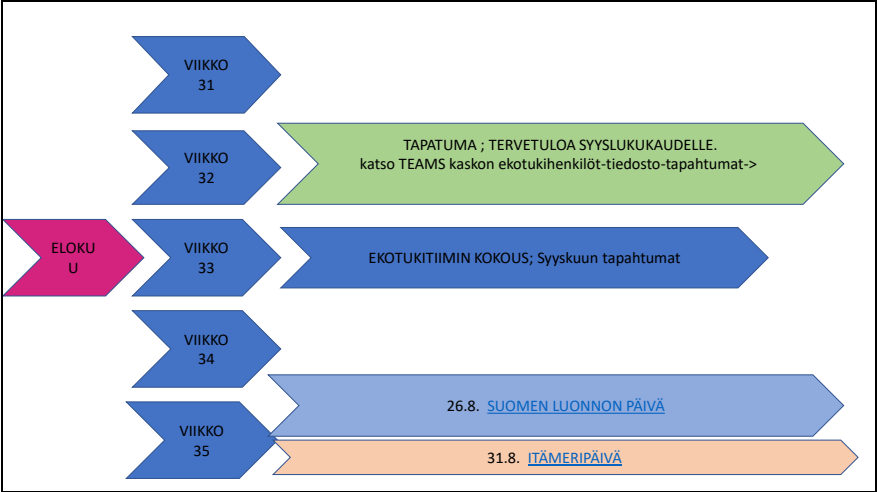
Dia 8

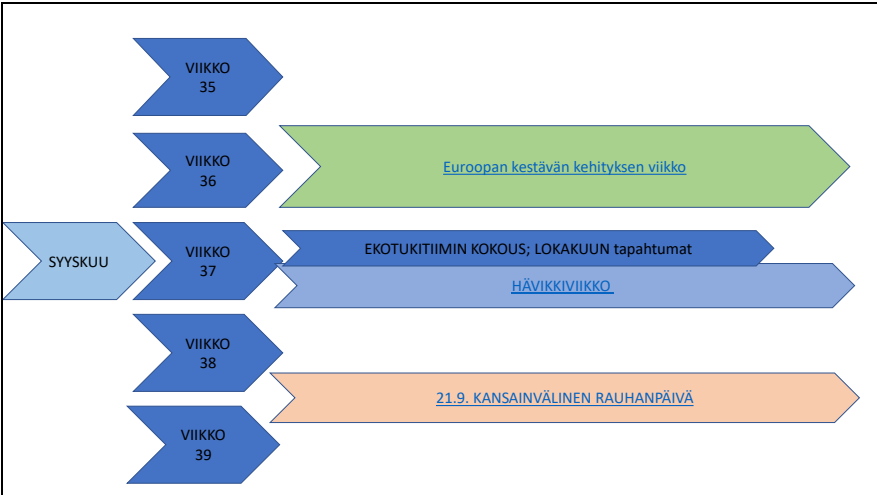
Dia 9

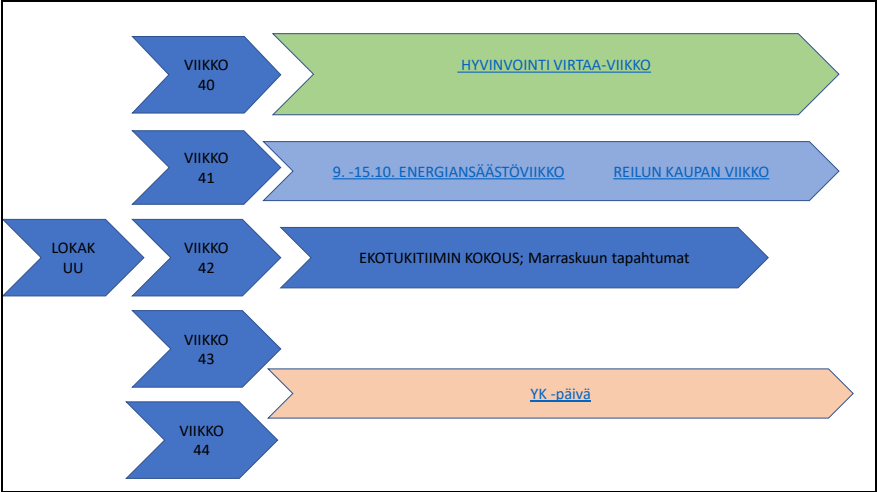
Dia 10

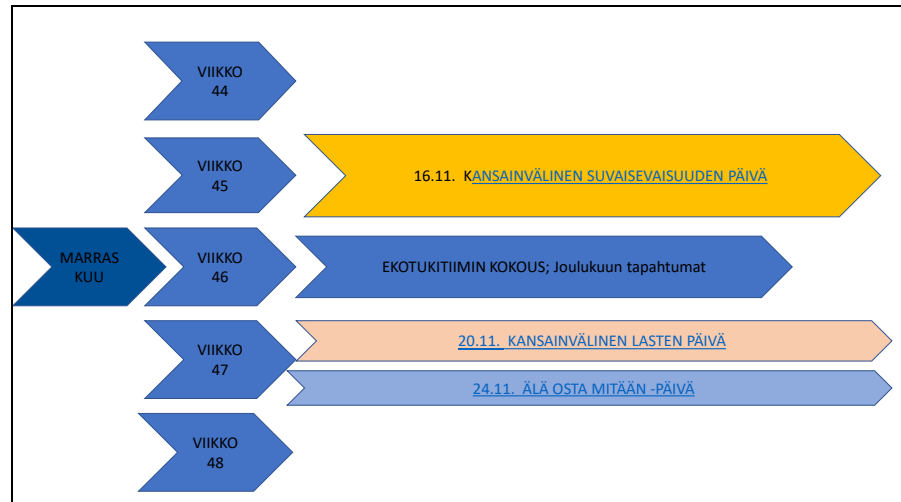
Dia 11

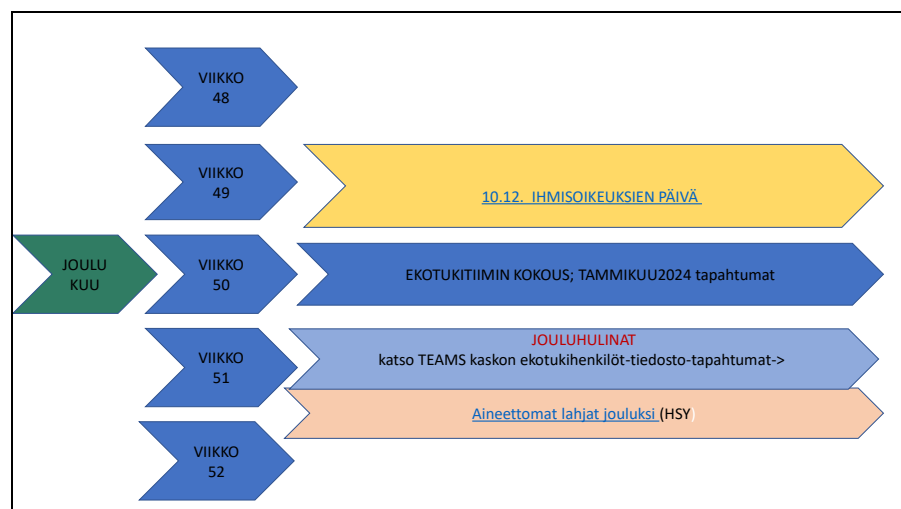
Dia 12

Dia 13

Dia 14

Dia 15

Linkejä eri teemapäiväsivustolle

- [Ekotukitoiminnan omat sivustot , Ekotuki teemakalenteri](#)
- [YK:n kansainväliset teemapäivät](#)
- [EU teemapäivät](#)
- [Suomen edistämislautakunta](#)
- [Toivoa ja toimintaa, juhlapäiväkalenteri](#)
- [VASKI-hanke, teemakuukaudet ja materiaali](#)
- [Kestü-hanke, kestävän kehityksen teemakuukaudet](#)

Dia 16

MATERIAALIA OPETUKSEEN

- [MAPPA.FI Suomen luonto- ja ympäristökoulujen liitto](#)
- [SITRA- uutisia ja materiaalia kestävyydestä](#)
- [Fingo, suomalaiset kehitysjärjestöt, Globaalikoulu](#)
- [Kestävyykskasvatuksen materiaalipankki](#)
- [Vihreä lippu](#)
- [Suomen luonnonsuojeluliitto](#)
- [Luontoliitto](#)
- [Kierrätyskeskus](#)
- [WWF](#)
- [YK -LIITTO](#)

Dia 17

EKO-sivustoja

- [SITRA-Hyvää huomista](#)
- [ZERO WASTE FINLAND](#)
- [TOIVOA JA TOIMINTAA, Biologian ja maantieteen opettajien liitto](#)
- [EARTH REMINDER Paljon asiaa ja uutisia englanniksi](#)
- [YMPÄRISTÖMINISTERIÖ mm. lait ja asetukset](#)

Liite 2. Mielipidekyselylomake

Mielipidekysely tapahtumasta

Olen

☐ Nainen

☐ Mies

☐ Muu

☐ En halua kertoa

Kuinka vanha olet

☐ alle 20 vuotta

☐ 20 - 30

☐ 30 - 40

☐ 40 - 50

☐ yli 50

Äidinkieleni on

☐ Suomi

☐ Ruotsi

☐ Jokin muu

Pidin tapahtumasta

Vähän 0 10 Paljon

Tapahtuman aika

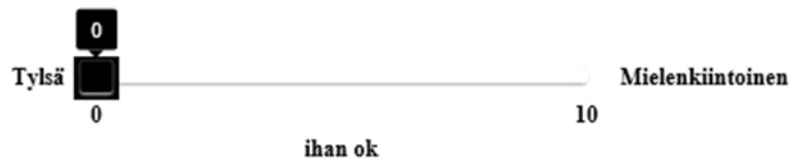
Liian lyhyt 0 10 liian pitkä

~~Tapahtumasta~~ tiedotettiin hyvin

☐ Kyllä

☐ Ei

Ohjelma oli

Ohjelmaa oli

Ehdotuksia tuleviin tapahtumiin tai muu kommentti

Liite 3 Tapahtumaraportit

TAPAHTUMIEN SISÄLLÖT

Sisällys

1	Tapahtumien sisällöt	1
1.1	Kaikissa tapahtumissa käytettyjä toimintoja	1
1.2	Tapahtumien sisältö toimipaikoittain	2
1.2.1	Kampus 1, Teollisuuskadun toimipaikan Tulevaisuuspäivä	2
1.2.2	Kampus 2/ Meritalon toimipaikan Meripäivä	4
1.2.3	Kampus 3/ Prinsessantien toimipaikan keidaskahvit 11.4.2023	7
1.2.4	Kampus 4/ Abraham Wetterintien aulakahvit	8
1.2.5	Kampus 5/ Sturenkadun Kettupäivä	9

Kaikissa tapahtumissa käytettyjä toimintoja**VASKI-haaste**

Vaski-haaste kampanjassa tehtiin oma kestävä kehityksen ja vastuullisuuden lupaus joko yksittäin tai yhteisönä. Samalla voi haastaa kavereita, opiskelijatovereita tai muita yhteisöjä mukaan kampanjaan. Vastuullisuuslupauksista kannustettiin tekemään sellaisia, jotka on helppo omassa elämässä toteuttaa. Lupauksia kerättiin erilliseen ohjelmaan, jonka oli tuotettu VASKI-hankkeen aikana. (<https://vaski.info/vaskihaaste/>)

HSY kierrätysinfo

HSY, Helsingin seudun ympäristöpalvelut, tuottaa kouluille ja oppilaitoksille suunnattua ympäristökasvatuksen materiaalia ja oppitunteja vapaaseen käyttöön. HSY:n edustajan voi kutsua pitämään omaa pistettä, jossa esitellään näitä materiaaleja. Pisteeltä voi myös saada linkkejä ympäristötiedon digipoleihin.. HSY:n edustajat tulevat kouluihin ilmaiseksi, joten tätä yhteistyötä kannattaa ilman muuta hyödyntää.

(<https://www.hsy.fi/ymparistotieto/ymparistokasvatus/>)

Tulevaisuusajattelu

Tulevaisuusajattelu-pisteellä käytössä olivat suomen itsenäisyysrahasto Sitran megatrendikortit sekä niistä oppilaitoksessa versioidut selkokieliset tulevaisuuden pohdintaa tukevat kortit. Molemmat kortit esittelevät erilaisia mahdollisia kehityskulkuja, jotka vaikuttavat sekä tähänhetkiseen elämäämme että tulevaisuuteen. Korttien avulla voi kasvattaa ymmärrystä yllätysten ajassa: venyttää ajattelua, ideoida uutta ja visioida tulevaisuuksia. (<https://media.sitra.fi/app/uploads/2023/01/megatrendikortit-2023.pdf>) Korttien lisäksi ajattelun tueksi oli itse valmistettu maailman ympäristötoiminnan aikajana, johon oli sijoitettu erilaisia virstanpylväitä viimeisten 150 vuoden varrelta.

Tapahtumien sisältö toimipaikoittain

1. Kampus 1, Teollisuuskadun toimipaikan Tulevaisuuspäivä

Taulukko 1 Toimipaikassa opetetttavat alat

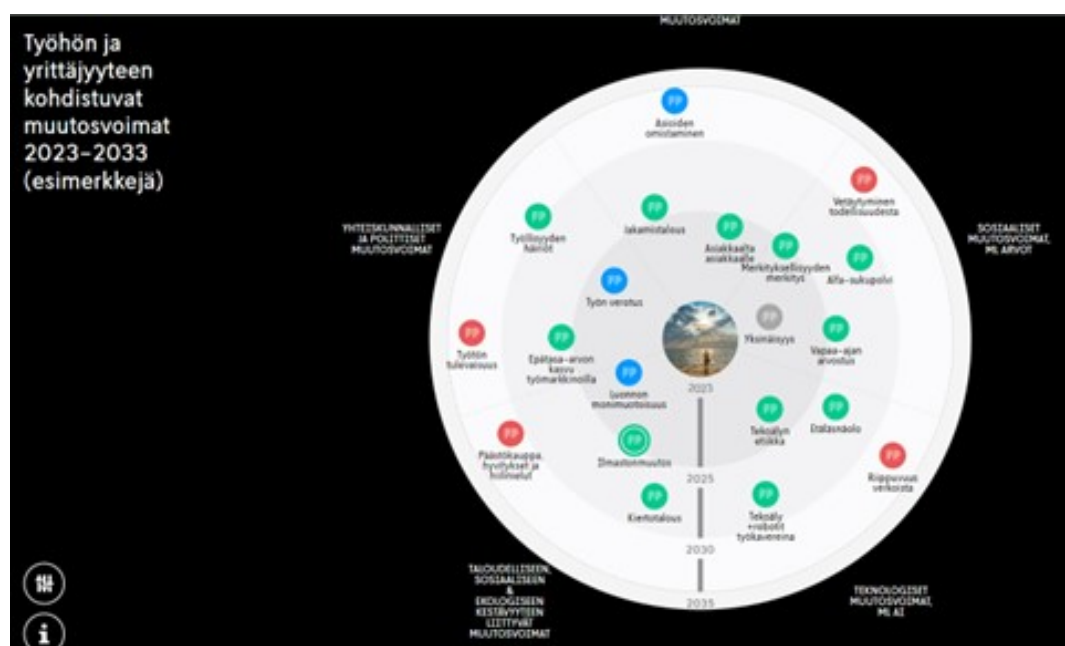
Teollisuuskadun toimipaikka	Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto
	Kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto
	Mielenterveys- ja päihdetyön ammatti- ja erikoisammattitutkinto
	Vanhustyön erikoisammattitutkinto
	Lähiesimiestyön tai yrittäjän ammattitutkinto
	Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto

Tässä tapahtumassa kaikki toiminnot oli koottu yhteen isoon tilaan. Tapahtumassa mukana oli Vaski-haasteen keke-lupaus piste, tulevaisuusajattelu työpaja ja siihen liittyen oppilaitoksen oma futures platform-alusta, HSY:n kierrätysinfo, tavaravaihtotori, kirjatori (lukuviikko huomioitu tällä tavoin), VR-lasseilla toiseen ulottuvuuteen, muovaile taika-taikinasta-piste ja reilun kaupan kahvipiste.

Ohjelman järjestämiseen osallistuivat toimipaikan ekotukihenkilö, keke-opettaja, työvalmentajat, 3 kehittäjäryhmän jäsentä, opiskelijatoimintaa ohjaava opettaja ja apuna muutama muu asiasta kiinnostunut opettaja ja oppilaskunnan edustajina toimineet opiskelijat.

Vaski-haaste, tulevaisuusajattelu ja HSY on esitelty edellä kappaleessa 2.2.

Futures platform on visuaalinen ja yhteistoiminnallinen työkalu, johon voidaan sijoittaa erilaisia tulevaisuuden skenaarioita ja sen avulla voidaan miettiä skenaarioiden toteutumisen mahdollisuutta ja tulevaisuuden tapahtumia.

Kuva 1. Stadin AO:n tulevaisuuskartta

Tavaranvaihtotorille oli jo etukäteen saatu kaikenlaista opettajilta ja opiskelijoilta kerättyä heille itselleen turhaa tavaraa kierrätettäväksi eteenpäin. Joukossa oli aikuisten ja lasten vaatteita, leluja, koriste-esineitä, keittiötavaraa ym. kierrätettäväksi kelpaavaa. Vaihtotorille sai tuoda tai sieltä viedä mitä tahansa ilman korvausta.

Kirjatorilla tarjolla oli samoin yhteisöstä kerättyä ja paikallisesta kirjastosta lahjoituksena saatua lähinnä kaunokirjallisuutta, jota sai ottaa mukaansa ilmaiseksi.

VR-laseilla tulevaisuuteen-pisteellä voi testata virtuaalisen todellisuuden koke-
musta. Käytössä oli kaksi erillistä ohjelmaa. Toinen vei kokeilijan miellyttävään

metsäympäristöön päiväkävelylle, toinen maastopalon keskelle taistelemaan tulta vastaan.

Muovaile taika-taikinasta-työpajassa valmistettiin ensin itse muovailuvahan kaltaista jauhoista, vedestä, ruokaöljystä ja suolasta tehtyä taikinaa, josta voi muovaillla mieleisensä teoksen. Tämä taikina on kotitekoinen vaihtoehto teollisesti valmistetulle muovailuvahalle.

Oppilaskunta tarjosi tilaisuudessa *reilun kaupan kahvia, kauramaitoa ja elovena-patukoita*, jotka ovat kokonaan suomalaisesta kuitupitoisesta kaurasta valmistettuja.

2. Kampus 2/ Meritalon toimipaikan Meripäivä

Taulukko 2 Toimipaikassa opetettavat alat

Meritalon toimipaikka	Hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinto ja erikoisammattitutkinto
	Tekstiili- ja muotialan perustutkinto, ammatti- ja erikoisammattitutkinto

Meritalon toimipaikan tapahtuma oli kaikista järjestetyistä tapahtumista suurin ja kunnianhimoisin. Tapahtuman järjestelyissä oli alusta asti mukana koko toimipaikan opettajakunta sekä keittiöväki ja suunnittelua veti yksi koulutuspäälliköistä. Täällä tapahtumaan varattiin yksi kokonainen päivä ja kaikki järjestetyt tehtävät oli jollakin tapaa opinnollistettu, eli opiskelijat saivat osaamispisteitä joko tapahtuman järjestelytoimista tai pisteillä työskentelystä.

Tapahtuman teemana oli meri ja laivaristeily ja kaikkien osallistujien toivottiin pukeutuvan jollakin tavoin merihenkisesti. Opiskelijat olivat itse valmistaneet tilaisuutta varten pukuja ja päivän lopussa *paras puku palkittiin*.

Kuva 2. Otoksia Meripäivästä

Mukana jälleen *Vaski-haaste*, *tulevaisuusajattelu* ja *HSY* jotka on esitelty edellä kappaleessa 2.2. Heti saapuessaan tilaisuuteen opiskelijat saivat itselleen *rastipassin*, johon he saivat merkinnän aina vieraillessaan kullakin pisteellä. Tarkoituksena oli kiertää kaikki pisteet. Tapahtuman käytössä oli koko viisikerroksinen koulurakennus ja edustettuina olivat kaikki toimipaikassa opettavat alat. Myös päivän ruokailu oli suunniteltu meri-teeman mukaiseksi ja tarjolla oli mm. kalaa eri muodoissa.

Ala-aula

Ala-aulassa opinto-ohjaajat vetivät *opsobingoa*, kansainvälisyys-tiimi esitteli mahdollisuuksia lähteä *ulkomaanvaihtoon*, toimipaikan myymälässä esiteltiin kierrätysmateriaaleista valmistettua *Stadin Luova-mallistoa* sekä *vaatekierrä*

tyspistettä. Stadin Luovan ekolinja sisältää opiskelijoiden valmistamia tuotteita, jotka ovat eri tavoin kestävän kehityksen mukaisia. Valikoimasta löytyy vanhasta muokattuja sekä kierrätysmateriaalista tai ylijäämäkankaista valmistettuja tuotteita. Aulassa sijaitsi myös oppilaitoksen käyttöön hankittujen uutta digitaalista tekniikkaa edustavien *VR-lasien testauspiste*. Virtuaalilaseilla oli mahdollisuus kokea aidon tuntuinen merielämys.

Toinen kerros/Hiusala

Kakkoskerroksessa opiskelevat hyvinvointialan opiskelijat ja heillä oli näytteillä mm. *ympäristöystävällisiä ja ei-allergiaa aiheuttavia ihonhoitotuotteita*, shampoita ja hoitoaineita Cutrinilta, Lumenelta ja Biodrogalta. Kerroksesta oli varattu muutama huone myös *hiljaiseen rentoutumiseen*.

Hiusalan opiskelijat esittelivät Hiukka Hyvä-hanketta, joka on *hiusten kierrätykseen* erikoistunut yritys, ja joka valmistaa lahjoitetuista, yli 7 cm pitkistä hiuksista luonnonkuitumattoja öljyn imeytykseen ympäristöstä, sekä kasvu-alustoja maanparannukseen. Pidemmät leikatut hiukset lahjoitettiin yritykseen, joka tekee peruukkeja syöpäpotilaiden käyttöön. Täällä oli myös mahdollisuus saada *juhlakampaus* ja koristeeksi hiuksiin *omatekoisia*, kierrätystavarasta tehtyjä *pinnejä ja pantoja*.

Kolmas kerros/Kauneudenhoitoala

Täällä opiskelijat esittivät *näytelmiä* erilaisten asiakkaiden kohtaamisesta ja hankalista tilanteista selviämisestä. Toisessa luokassa tutkittiin *muovien päätymistä meriin, mistä sitä tulee, kuinka se vaikuttaa ympäristöömme ja meihin*, sekä kuinka voisimme omilla valinnoillamme olla lisäämättä muovien määrää.

Luokka oli koristeltu kauneudenhoidon opiskelussa syntyneillä muoviroksilla. Viereisessä, kierrätysmateriaaleilla sisustetussa luokassa, käytettiin loppuun edellisestä tapahtumasta ja alan opinnoista yli jääneitä ihomaaliglittereitä, kynsilakkoja ja meikkejä.

Kuva 3 Voiko glitteri olla biohajoavaa

Neljäs kerros/Muotiala

Neljännessä kerroksessa oli erilaisia *taitolajeja*. Tarkkuutta harjoiteltiin herne-pussiheitossa ja tasapainoilua tasapainolaudalla. *Jätteiden lajittelusta* oli tehty osu oikeaan-peli. Tässä erityisesti mietitytti uutena taloyhtiöihinkin tullut tekstiili-kierrätys ja muu muodista ja kauneudenhoidosta syntyvä jäte.

Viides kerros/ Tekstiili ja vaatetusala

Viidennessä kerroksessa sijaitsivat kierrätysmateriaaleja hyödyntävät *askartelu- ja maalausajat*, joissa voi tehdä erilaisia kädentaidollisia tehtäviä yksin tai *yhteisöllisesti*. Käytössä olivat origamipaja, napeilla koristelu, yhteisölliset maalaukset ja merenneidon puku kahvipaketeista. Yhteen saliin oli perustettu *meditaatiotila*, jossa kuului meren aaltojen ääni.

Kirjasto

Kirjastossa oli *runo-onginta* piste ja *itämerilaskuri*, jolla voi laskea Itämereen aiheuttamansa typen ja fosforin kuormituksen. Kaikkien osallistuneiden tulokset kerättiin lopulta yhdeksi kuvaajaksi.

3. Kampus 3/ Prinsessantien toimipaikan keidaskahvit 11.4.2023

Taulukko 3 Toimipaikalla opetettavat alat

Prinsessantien toimipaikka	Ravintola- ja catering-ala: perustutkinto ja ammattitutkinto
	Elintarvikealan perustutkinto, ruokapalvelujen ammattitutkinto ja erityisruokavaliopalvelujen erikoisammattitutkinto
	Leipomoalan ammatti- ja erikoisammattitutkinto
	Matkailuala: perustutkinto ja esimiestyön erikoisammattitutkinto
	Puhtaus- ja kiinteistöpalveluala: perustutkinto ja ammattitutkinto
	Luonto- ja ympäristöalan perustutkinto

Tämä tapahtuma oli suunniteltu toimipaikan hyvinvointikahvien yhteyteen sijoittamalla kaikki toiminnot hyvin lähelle kahvitarjoilua ala-aulaan. Tapahtuman kesto oli rajoitettu ainoastaan kahteen tuntiin, jonka aikana opiskelijat normaalistikin kävivät tauollaan. Tapahtuman ohjelmassa olivat *reilun kaupan kahvitalaisuus*, *tulevaisuusajattelupiste* sekä *VASKI-haaste*. Lisäksi luonto- ja ympäristöalan luokkaan oli järjestetty tilaisuus *keväisen kimpun sitomiseen* narsisseista sekä puiden ja pensaiden kevätleikkuista syntyvistä oksista. Samassa tilassa keskusteltiin *lähiruoan tuotannosta ja istutettiin herneitä* ruukkuihin.

4. Kampus 4/ Abraham Wetterintien aulakahvit

Taulukko 4 Toimipaikassa opetettavat alat

Abraham Wetterintien toimipaikka	Kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto
	Tuotantotekniikan ammatti- ja erikoisammattitutkinto
	Tuotannon esimiestyön erikoisammattitutkinto
	Rakennusalan perustutkinto

Abraham Wetterintien toimipaikassa tapahtuma haluttiin pitää kohtalaisen pienimuotoisena, koska opiskelijoiden päiväjärjestystä ei haluttu muuttaa kokonaan. Toimipaikan ala-aulessa on tapana järjestää opiskelijatoiminnan voimin aulakahveja vaihtuvilla teemoilla, joten tapahtuma oli helppo järjestää niiden

yhteyteen. Täällä tapahtumasta muodostui minimessujen kaltainen esittelevä kokonaisuus. Mukana edelleen olivat *reilun kaupan kahvitilaisuus*, *tulevaisuusajattelupiste* sekä *VASKI-haaste*.

Lisäksi esillä oli yrittäjyys-tiimin standi, jolla pääsi keskustelemaan oppilaitoksen yrittäjyyskasvatuksen asiantuntijan kanssa ja pohtimaan omaa mahdollista *tulevaisuuden yritysideaansa*. Yrittäjyys-tiimi organisoii ja vetää oppilaitoksen NY- nuori yrittäjä ohjelmaa, tukee ja kehittää ammatillisiin yhteisiin aineisiin kuluva pakollista yrittäjyys ja yrittäjämäinen toiminta-opintoa sekä kahta 15 osaamispisteen yrittäjyyteen liittyvää kaikille aloille tarjottavaa ammatillista valinnaista opintoa. Aulassa oli myös *kirjakierrätys*, josta sai ottaa lukemista tai tuoda itselle tarpeettomat kirjat tarjolle kiertoon. (<https://nuortennyt.fi/mika-nyt/>).

5. Kampus 5/ Sturenkadun Kettupäivä

Taulukko 5 Toimipaikassa opetettavat alat

Sturenkadun toimipaikka	Turvallisuusalan perustutkinto, ammatti- ja erikoisammattitutkinto
	Sähkö- ja automaatioalan perustutkinto
	Talotekniikan perustutkinto
	Teknisen suunnittelun perustutkinto
	Tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto
	Maanmittausalan perustutkinto
	Puusepänteollisuuden perustutkinto
	Sisustus- ja verhoilualan perustutkinto ja ammattitutkinto, verhoilualan erikoisammattitutkinto

Stadin AO:n kampus 5:n kestävän kehityksen tiimi on nimennyt itsensä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen puolella käytössä olevan ketun mukaan Ammatti-Kettu tiimiksi. KETTU- kasvatuksessa tutustutaan kestävään elämäntapaan seitsemän ketun kanssa. KETTU-mallissa yhdistyvät ilmasto- ja ympäristökasvatus, tulevaisuudenlukutaito ja uutta luova oppiminen. (<https://kestavyys.hel.fi/oppiminen/>)

Kettu-tiimissä ovat mukana toimipaikan ekotukihenkilöt, kestävän kehityksen opettaja ja asiasta kiinnostuneita opiskelijoita. Opiskelijoille tiimityöskentely on opinnollistettu ja he suorittavat samalla valinnaista 3 osaamispisteen kestävän kehityksen opintoa.

Kestävän kehityksen teemapäivä nimettiin myös teeman mukaan Kettu-päiväksi. Päivää suunnittelemassa oli kettu-tiimin lisäksi keke-koordinaattori, yksi kestävän tulevaisuuden työryhmän jäsen, toimipaikan opiskelijatukihenkilö ja hänen vetämänsä leipurikerhon jäsenet. Tapahtuman kesto oli n. 4 tuntia ja eri toiminnot oli sijoitettu kahteen eri rakennukseen sopivia tiloja hyödyntäen.

Ohjelma koostui *tulevaisuusajattelupajasta, HSY-kierrätysinfopisteestä ja VASKI-hankkeen keke-lupaus-pisteestä. Roskasta-taiteeksi* työpajasta, jossa hyödynnettiin kierrätyskeskukselta saatua materiaalia oman taideteoksen luomiseen. Teoksista järjestettiin myöhemmin *näyttely*, jossa saattoi äänestää suosikkiaan.

Muutama oppilaitoksen kanssa yhteistyötä tekevä yritys oli tuonut aulaan omat esittelypisteensä, joissa he esittelivät omia vastuullisuusohjelmiaan. Mukaan oli saatu myös suomen ulkoministeriön *YK:n AGENDA 2030 piste*. Pisteellä sai tietoa AGENDA 2030 ohjelmasta ja siihen liittyvästä toiminnasta kotimaassa ja avustuskohteissa. Pisteellä oli myös *onnenpyörä*, josta saattoi saada pienen palkinnon.

Kirjastotilassa oli tarjolla erilaisia *lautapelejä, lukemista ja keskusteluseuraa*. Auditoriossa esitettiin vuoroin *karaokea* ja vuoroin musiikkia harrastavien *opiskelijoiden esityksiä*. Kahvia sai *reilun kaupan kahvipisteellä*, jossa myös tarjottiin *leipurikerholaisten tekemiä tuotteita*, korvapuusteja ja kuppikakkuja. Toimipaikassa on jatkuvassa käytössä *kierrätystavarapiste*, joka nytkin oli avoinna.

